NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library, Bibliothèque Nationale
FEB 2 1981
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/C/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 3 (1614) 1981 | NELJAPÄEVAL, 22. JAANUARIL — THURSDAY, JANUARY 22 | XXXII aastakäik

„Estonia" Orkestri peol esines „mehhiklaste" orkester Uno Kook'i juhatusel sombreerodes. (Lähemalt lhk. 4) Foto — O. Haamer

USA president Ronald Reagan ja Nancy Reagan.

PANTVANGID VABAKS, UUS PRESIDENT AMETISSE

Põhja-Ameerika Ühendriigid elasid nädala algul kaasa kahele samal ajal toimunud suursündmusele. Teheranis vabastati 52 pantvangi ja Washingtonis astus ametisse uus president.

Kui pärast pikka kauplemist Iraan andis üle 444 päeva kinni peetud USA saatkonna personali, siis oli see nagu kingiks Jimmy Carterile, kelle ametisoleku ajal toimus see kogu maailma tähelepanu köitnud draama. USA vabastas üle 4 miljardi dollari Iraani hoiuseid, mis kanti Londonis vahetalitajana toiminud Alzheeria arvele kuni pantvangide vabastamiseni. Valge Maja kinnitab, et see summa ei sisalda ühtki centi lunaraha, vaid koosneb kogu ulatuses kinni külmutatud Iraani hoiustest. Kuna kauplemine tehniliste üksikasjade üle venis päevast päeva ja tunnist tundi, siis Carter ei saanud vabastatud pantvangidele vastu sõita Lääne-Saksamaale kuhu nad viidi kosumiseks enne kojulendu.

Samal ajal kui kogu maailma uudisteenindus koondas tähelepanu pantvangidele, algasid Washingtonis uue presidendi Ronald Reagani ametise astumise pidustused. Mitme päeva kestel toimusid vastuvõtud, kontserdid ja ballid Hollywoodi filmikuulsuste osavõtul, mis lähevad maksma umbes 8 miljonit dollarit. Kuigi seda ameerikalikus stiilis „kroonimist" varjutas pantvangide draama õnnelik lõppvaatus, toimus Ronald Reagani ametivande andmine teisipäeval Ameerika rahva enamuse lootuste taustal, et tema järgnev neli aastat Valges Majas toob oodatud muudatusi.

TRUDEAU VASTUOLUS REAGANIGA

Enne Valgesse Majasse asumist Ronald Reagan märkis, et tema üheks esimeseks eesmärgiks on luua sõbralik koostöö oma põhja- ja lõunapoolse naabriga, eriti majanduslikul alal.

Mahajäänud või majanduslikku abi vajavaid lõunapoolseid riike külastanud Kanada peaminister P. E. Trudeau on seda Reagani kava igas külastatud riigis tugevasti kritiseerinud ja seletanud, et tema on tüdinenud nendest koostööjuttudest USA-ga. Arendades koostööd USA-ga Kanadal võib sattuda sellises ulatuses USA mõju alla, et ta iseseisvat majandus- ega välispoliitikat enam ajada ei saa. Kanadale on kasulikumad teised majanduslikud ja poliitilised sidemed.

★ Lahkunud USA president Jimmy Carter andis üle Washingtonis Valge Maja uuele presidendile, Ronald Reaganile. Enne presidendi kohalt lahkumist president Carter pöördus rahva poole sooviga, et USA jääks sõjaliselt tugevaks, hoiduks provotseerimast nukleaarsõda ja kindlasti nõuaks inimõiguste respekteerimist ja rakendamist kõigis riikides. USA sõjaline nõrkus võib ahvatleda agressoreid alustama sõda, mille tagajärjed võivad olla kohutavad ning ettenähtamatud. Samal ajal USA ja kõik teised riigid peaks püüdma leida teid ja mooduseid kuidas kontrollida ja vähendada tuumrelvade tagavarasid, et need ei tuleks mitte kasutamisele võimalikus tulevases suursõjas. Peatudes vabaduse ja õnnelikkuse taotlemise juures, president rõhutas inimõiguste respekteerimise ja kaitsemise vajadust kõigis riikides ja kõigi rahvaste juures.

★ Neli päeva enne presidendi ülesannetest lahkumist Jimmy Carter kirjutas alla USA eelarvele, mis näeb ette kulutusi 1982. a. 730 miljardit dollarit. Puudujääk 78 miljardit. Tema majanduslikud eksperdid avaldasid selle juures arvamist, riiklikke väljaminekuid ei ole võimalik vähendada, ilma, et rahvamajandus selle all ei kannataks. Uue presidendi eelarvedirektor oli vastupidisel arvamisel. Eelarve on ebareaalne ja vajab põhjalikku ümbertöötamist, pres. Reagani poolt valimiskampaania raamides antud lubaduste kohaselt. Pres. Reagan on lubanud teatavaks teha oma riikliku majandusplaani järgmisel kuul.

TALLINNA PROTSESS MAAILMA AVALIKKUSE ETTE

Sammud rängalt karistatud vabadusvõitlejate kaitseks

Eesti Vabariigi aupeakonsuli, Eestlaste Kesknõukogu Kanadas ja Eestis Vangistatud Vabadusvõitlejate Kanada toimkonna poolt on astutud samme Eestis toimunud kohtuotsuste puhul, milledega raskelt haiged Mart Niklus ja Jüri Kukk said karmide karistuste osaliseks — Mart Niklus 10 aastat raskerezhiimiga karistuslaagrit ja 5 aastat asumist ja Jüri Kukk 2 aastat karistuslaagrit. Kuna need otsused võivad süüdimõistetuile olla nagu surmaotsuseks, on Torontos pöördutud mitme avaldusega Kanada välisministeeriumi, Amnesty International'i ja Rahvusvahelise Punase Risti poole, informeerides neid rasketest kohtuotsustest ja paludes nendelt kõiki võimalikku abi karistuslaagreisse mõistetute saatuse kergendamiseks.

Aupeakonsul I. Heinsoo ja EKN esimees L. Leivat saatsid eraldi kirjad välisministeeriumi konsulaarosakonnale ja välisminister M. MacGuigan'ile, juhtides nende tähelepanu sellele, et Mart Niklusele on EKN poolt Kanadasse väljanõutununa juba juunis 1980 antud Kanada immigratsiooniministeeriumi nõusolek tema vastuvõtmiseks Kanadasse ja edaspidine asjaajamine Nõukogude Liiduga on antud välisministeeriumi kätte. Aupeakonsul ja EKN esimees palusid välisministeeriumi astuda tungivaid samme, et Mart Niklusele antakse Nõukogude Liidust väljapääsemise luba Kanadasse asumiseks. EKN abiesimees W. Pent informeeris M. Nikluse ja J. Kukke saatusest ka konservatiivide parlamendirühma juhti Walter Baker'it.

TEATED ÜLE MAAILMA

Teisi liine kaudu informeeriti Eestis Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamise Kanada toimkonna poolt Amnesty International'i Toronto esindust ja Kanada Punast Risti M. Nikluse ja J. Kukke kohta tehtud kohtuotsustest ja paluti nende organisatsioonide kaasabi. Torontos pidas Abistamistoimkonna esindaja ühendust Amnesty International'i esindaja Eva Moudry'ga ja saatis Amnesty International'i peakorterile Londoni M. Nikluse ja J. Kukke kohta tehtud kohtuotsustest. Londonist saadi möödunud nädala lõpul teade, et A.I. peakorter on nendest kohtuotsustest saatnud telex-teated umbes 2000-le Amnesty Internationali osakonnale üle maailma. Amnesty International'is asutakse seisukohal, et

(Järg. lk. 3)

MART NIKLUS

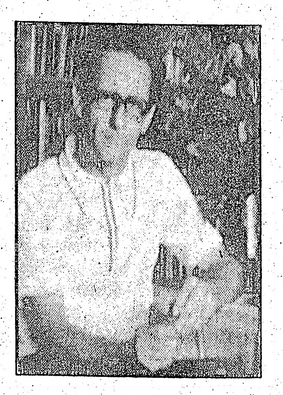

JÜRI KUKK

TRUDEAU RINGREIS JÕUDIS LÕPULE

Kanada peaminister P. E. Trudeau poleemikat tekitanud ringreis vähemarenenud maades, Euroopas, Aafrikas, Lõuna- ja Kesk-Ameerikas, mis kestis 2 nädalat, lõppes. Ringreis algas mitmete äpardustega. Esiteks ta ei saanud kokku Euroopas Austria kantsleriga, kuna raske lumesadu sulges ta kolmeks päevaks ühte suusakuurorti, kuhu ta oli läinud enne kokkusaamist kantsleriga. Äpardused tagajärjel Austrias jäi ära ka kokkusaamine Alzheeria presidendiga ja Kanada peaminister sõitis otse Aafrika läänerannikule, kus ta peatus pikemalt Senegali pealinnas Dakaris. Senegal on vaesemaid maid Aafrikas. Trudeau lubas sellele maale abi toitainete näol 5 miljoni dollari väärtuses ja lubas Petro Canada Internationlil abistada Senegali oma õlitööstuse arendamisel ja õlitagavarade ekspluateerimisel. Rahvusvahelised suured õlikompaniid on sellest seni loobunud, arvestades võimalikku suurt majanduslikku kahju. Dakarist peaminister Trudeau lendas Brasiiliasse ja hämmastas sealseid ametlikke vastuvõtjaid oma ebaformaalse riietusega. Selle kohta ilmus Brasiilia ajalehtedes pikki kirjeldusi ja palju ülesvõtteid. Läbirääkimisel presidendiga ja teiste ametiisikutega Trudeau lubas laiendada kaubavahetust Brasiiliaga soodustatud tingimustel. Brasiiliast peaminister Trudeau lendas Mexicosse, kus oli kõne all kaubavahetuse suurendamine ja Kanada idapoolsete provintside varustamine Mexico õliga. Kõigil külastatud maadel peaminister Trudeau andis mõista, et põhjapoolsed tööstuslikud ja rikkad riigid on süüdi selles, et lõunapoolsed riigid on mahajäänud ja vaesed. Ta luges lõunapoolsete, mahajäänud maade abistamist põhjapoolsete maade otseseks kohustuseks.

Rasked võitlused San Salvadoris

Kuna ametisse astunud presidenti R. Reaganit peetakse tõhusaks praeguse valitsuse toetajaks, siis tegid San Salvadori terroristid, keda varustatakse Nikaraaguast vene, hiina ja teiste kommunistlikkude maade relvadega J. Carteri valitsuse viimastel päevadel katset kehtivat valitsust kukutada. Rasked võitlused leidsid aset, sest USA katkestas valitsuse toetamise põhjusel, et terroristide poolt mõrvatud 4 nunna peeti valitsuse pooldajate poolt mõrvatuks.

EESTI KUNSTIDE KESKUSE TULUÕHTU

SOIRÉE MONTE CARLOS

reedel, 30. jaan. kell 7.30 õ. Tartu College

MÄNGUPÕRGU ★ ÕNNEMÄNGUD ★ BAAR

EINELAUD ★ DISKO

Esinevad Marlene Dietrich, Luciano Pavarotti, Vladimir Horowitz ja James Bond Girls

Kasiino riietus — Registreerida 766-4010

Kutsed saadaval Eesti Abistamiskomitees

EESTI GAIDERITE KOGU KANADA KOONDISE

Talihari '81

Pühapäeval, 25. jaan. kell 3.00 p.l.

Eesti Maja suures saalis

EESKAVA — KOHVILAUD — LOTERII

Pühapäeval, 1. veebruaril, 1981, kell 3.00 p.l. Eesti Majas, Torontos

MARIE UNDER'I

MÄLESTUS-KONTSERTAKTUS

Kaastegevad: Kaljo Raid, Helmi Betlem, Valve Andre, Lydia Vohu, Erika Veskimets-Solom, Avo Kittask, Rita Sui, Maret Lepik, Cantate Domino Segakoor Charles Kipperi juhatusel. Kõne: „Mälestusi Marie Underist" — Kaul Kadak. Kunstiline kujundus: Lydia Vohu. Esiettekandele tulevad 3 uut helitööd Marie Underi luule ainetel Avo Kittaski esitusel.

Eesti Liit Kanadas korraldusel

Kohvik avatud kell 1.00 p.l.

Pääsmed $4.00, õpil. $3.00

KONTSERT * BÜROO EKK

PIANIST-KOMPONIST

MICHAEL NYMONDS

Inglismaalt

Pühapäeval, 8. veebruaril kell 4 pm. Royal Conservatory of Music, Consert Hall. ● EKK seeriapääsmed maksvad.

Üksikpääsmed: $5, pensionärid $4, õpilased $3

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS!

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. „MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse: 1 a. $36.00, 6 k. $18.00, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kirija lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.55¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $4.00, tekstis $3.75, kuulutuste küljel $3.50.

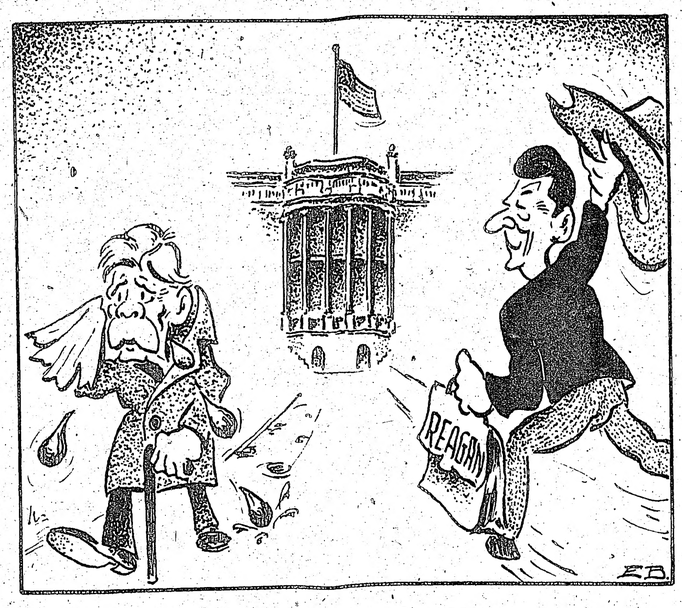

Vahtkonna vahetus Valges Majas.

ARGPÜKSUSE, RUMALUSE JA POLIITILISE LÜHINÄGELIKKUSEGA POOLALE APPI...

Näib, et ajalugu kordub jälle Ungari ja Tshehhoslovakkia mustri järgi, kuid Lääne-Euroopa ja Ameerika pole sellest ikkagi veel midagi õppinud, ehkki nende oma punutud köis on juba üle oksa visatud ja silmus poolenisti kaelas. Ikka tehakse samu vigu, mis tehti ja hullemaidki veel.

Kui Vene manöövrite sildi all 1968. a. koondas vägesid idapool Tshehhoslovakkia piiri, siis NATO jõud olid läänepool piiri hiirvagusi. Alles siis kui Tshehhi vabadusepüüded olid metsikult Venele omase toorusega lömastatud, algasid NATO manöövrid läänepool. Miks ei alatud manöövritega simultaanselt Venega? See oleks Vene mõtlema pannud, — et mine tea, mis neil kavas... Poliitiliselt tobud ja argpüksid aitasid aga järjekordselt Vene hädast välja.

Nüüd on asi väga analoogiline: Vene koondab vägesid ilmse sihiga, kuid Lääs ei ole midagi ette võtnud, mis venelasi mõtlema paneks. Üks karjub siit ja teine sealt, et IVVAN sa ei tohi seda teha, kui ei taha meie sõprust ja abi kaotada! Nii on ennemgi karjutud ja ähvardatud, kuid pikkamisi kõik ähvardused ja tõotused murtud ja unustatud ja ühiselt Vene kasatshokki edasi tantsitud.

Õige tegu praegu, tühipaljaste sõnade asemel, oleks suured NATO väeosad koondada Ida-Saksa ja Tshehhi piiri äärde ja seada need lahingkorda, et Venel ei oleks kaks pidi mõtlemist, ja jätta need väeosad sinna nii kauaks, kui Vene väed on Poola piiride ääres. Peaks Vene, vaatamata sellele, ründama Poolat, peaksid NATO väed otsekohe tungima Ida-Saksamale, milline tegu oleks maailma silmis palju rohkem õigustatud kui ateistliku Vene kallaletung sügavalt usklikule Poolale. Ida-Saksa armee ei tõstaks relva oma suguvendade vastu, vaid pööraks need oma tütarde vägistajate ja poegade piinajate vastu. Algaks uus ülestõus ka teistes rõhutud riikides ja punase moluski päevad oleks varsti loetud. Sellist julgust ja ettenägelikkust rasvunud ja lühinägelikkudelt läänеliitlastelt aga loota ei või, sest nad on ju rutanud suure suuga ette teatama, et sõjaline vahelesegamine nende poolt ei tule kõne allagi. Milleks selline venelaste julgustamine? Sellest võivad aga saada vaid poliitilised idioodid, kes ei mõista, et tühipaljastel ähvardustel pole mingit kaalu, kui nende taga pole tegusid, mis sõnadest rohkem räägivad.

Üks suur ähvardaja on olnud ka lahkunud president Carter. Ta pani keelu peale tehnoloogiliselt väärtuslikule kauba ekspordile, kui Vene ründas Afganistani, keelates samal ajal aga rangelt Afganistani vabadusvõitlejate abistamise, ehkki vahva Egiptuse president Sadat lubas kogu oma Venelt saadud sõjavarustuse afganistaanlastele anda, kui keegi selle kohale toimetaks. Kahjuks jäi tema hääl hüüdjaks hääleks kõrbes. Nüüd on möödunud aasta Afganistani ründamisest ja Carter on taas söönud oma sõnu, sest ta on vaikselt minetanud oma opositsiooni Venega kaubitsemiseks.

14. novembril andis Carteri administratsioon litsentsi Caterpillar Tractor Companile ühe miljardi väärtuses torustiku varustuse müümiseks N. Liidule, millega viimane ehitaks gaasitorustiku Siberist Euroopasse.

Muidugi Carter ja tema sabarakud seda ei taibanud, et tühjast torust ei tule gaasi, kui Vene ei lase gaasi torru. Samuti nagu juhtus Kuuba baasis, et ehitati küll veetorustik baasile, kuid kraan jäeti väljaspoole baasi, mille siis Castro parajal ajal kinni keeras.

Endine „Newsweek'i" korrespondent Arnaud de Borchgrave kirjutab, et oma lühinägelikkusega USA finantseerib simultaanselt kahte riigikaitse eelarvet — nii oma kui ka Vene oma, sest ainult Ameerika abiga on Vene suutnud oma sõjalise võimsuse saavutada.

Ameerika abiga ehitatud Kama jõe suurvabriku veoautod veavad Vene sõjaväge ja varustust Afganistani ja Poola piirile. Ameerika viljaga toidetakse nälgivat Venemaad, kuna kolhooside süsteem on järjest rohkem äpardumas. Ilma Ameerika abita peaks Vene tagasi pöörduma era põllumajanduse juure, mis oleks suureks löögiks kommunismile. Rahaga, mis peaks minema rahva toitmiseks ja riietamiseks, ehitab Vene hiigla missileid, sest rahvast toidavad need, kelle poole missilid on sihitud. Ilma vaba maailma abita oleks juba ammu lõog kommude kaelas olnud, nüüd aga ähvardab abistajate kaelasid, kuna kapitalistlike ärimeeste rahahunnus on mädandanud nende ajud nii, et nad ei saa aru, et nende äri on tegelikult kõiepunumise äri, nagu „Richmondi News Leader" väga tabavalt kirjutab oma artiklis „The Rope Business".

WILHELM PALO
Buffalo

Aktuaalsel teemal

USA UUS VÄLISPOLIITIKA JA UUS VÄLISMINISTER

Ametisse vannutatud president Ronald Reagani välisminister, kindral Aleksander Haig veetis mitu päeva Senati väliskomisjoni ees, kus ta selgitas USA uue administratsiooni välispoliitikat. Samal ajal ta lükkas külmalt tagasi liberaalsete senaatorite kallaletungid, nagu oleks ta president R. Nixoni Valge Maja administratsiooni juhina segatud Watergate afääri. Nagu selgus ülekuulamistest, oli A. Haig selleks meheks, kes ajal kui R. Nixon tema vastu tõstetud süüdistuste tõttu oli surve all, oli tegelenud presidendi ülesannetes. Üks senaator märkis, et A. Haig on selline mees, keda tuleb toetada ka siis, kui teda isiklikult vihkad. Näib, et USA sai õige ja tugeva ning kogenud mehe välissekretäri kohale.

Erapooletud kommentaarid kindral Aleksander M. Haigi suhtes on kõige paremad. Ta on raudse distsipliiniga, suure isikliku autoriteediga, täpne ja lojaalne 56-aastane Philadelphia advokaadi poeg. Ta on selline, nagu USA armee on teda viimistlenud. A. Haig tõusis USA armee täiskindraliks. Kuid tal on ka vastav haridus ja suured kogemused diplomaatilisel alal, kui endisel välisministri abil.

Alles 13 aastat tagasi ta oli veel koloneli teenistuskraadis, mis ei tõotanud viia teda kuigi kaugele. Ta tegi karjääri president R. Nixoni ajal, kuigi neid peetakse täiesti erinevateks iseloomudeks. Teda peetakse tipp-administraatoriks ja selle juures lojaalseks.

Ta oli üks neist, kes kavandas Vietnami sõjas Kambodzha pommitamise, et vältida suuri kaotusi. Teda peetakse ka meheks, kes korraldas Tshiili punase presidendi Allende valitsuse kukutamise. Ta käsitas esitatud küsimusi neis asjades Senati väliskomisjoni ees suure kindluse ja üleolekuga. Olles komitee ees koos oma abikaasa ja kolme täisealise järglasega, kindral kasutas lõikavat huumori, et oma küsitlejaid vaost välja lüüa. Tema vend on preester, kes ka viibis komitee ruumis.

KIIRE EDU

A. Haigi lapsepõli ei olnud kerge, Ta isa suri vähjatõppe, kui ta oli alles 10-ne aastane. Perekond oli raskes majanduslikus olukorras ja juba teismelise poisina ta teenis omale ülalpidamist ajalehepoisina postkontoris ja mujal. Lõpuks pääses ta West Pointi sõjaväe akadeemiasse. Teenis okupeeritud Jaapanis, Koreas ja mujal ohvitserina ja omandas magistri kraadi Georgetown ülikooli juures rahvusvahelise õiguse alal. Ta teenis Vietnamis ja maandus sealt R. Nixoni ajal välisminister H. Kissingeri esimeseks abiks.

Olles välisministeeriumis juhtival kohal töötas A. Haig peamiselt julgeoleku probleemide kallal ja sageli ööd läbi. Selle tulemuseks oli, et teda edutati teenistusastmes minnes mööda 240 temast aastatelt ja teenistusaastatelt vanemast kindralist staabiülema esimeseks abiks. Ta viibis Kaug-Idas ja täitis välisministri abina muid väga tähtsaid ülesandeid. Ta kaitses end osavalt süüdistuste vastu, nagu olnuks ta segatud telefonikõnede pealtkuulamiste korraldamisel R. Nixoni juures ja Kambodzha pommitamise organiseerimises. Viimane oli salajane aktsioon, mida tema kui kindral teostas presidendi käsul.

USA armee staabiülema abi kohalt toodi ta, kui Watergate uurimiste tulemustena R. Nixoni Valge Maja juhtkond lagunes, Valge Maja administratsiooni ülemaks.

Mõned arvavad, et see oli A. Haig, kes veenis R. Nixoni, et antud olukorras tal tuleb astuda presidendi kohalt tagasi. A. Haig ise märkis komisjoni ees, et see oli kõige raskem osa tema elukäigus.

Kui G. Ford võttis üle presidendi ülesanded, siis mõne kuu pärast kindral A. Haig määrati NATO sõjajõudude ülemjuhatajaks Euroopas. Sellelt kohalt ta läks erru 1979. aastal. Sooritas selle järele pikemaid kõnetuure. Ta kavatses kandideerida ise presidendi kohale, kuid loobus sellest mõttest. Oli USA suurettevõtte „United Technologies Corp. Hardfordis" pre idendiks, milline valmistab ka lennukite mootoreid ja helikoptereid.

TUGEV USA

Meenutades Soveti hädaohtu kindral Haig märkis, et kogu tsivilisatsioon on Moskva poolt hetkel ohustatud. Ta märkis, et USA ei saa minna sõtta mõne probleemi pärast N. Liiduga, kuid USA peab olema valmis kaitsma Lähis-Ida õlisid.

A. Haig märkis, et ta on nõus rääkima relvastuse vähendamisest N. Liiduga, kuid ainult sel tagapõhjal, et USA sõjalist võimsust tuleb tõsta.

Ta ei ole valmis tunnustama F. Castro rezhiimi Kuubal seni, kui Kuuba jätkab sissisõja toetamist kõikjal, kuid eriti Ameerika mandril.

A. Haig on valmis parandama vahekordi Taiwaniga, kuid on nõus andma Taiwanile ainult enesekaitseks tarvitatavaid relvi.

A. Haig keeldub ära toomast Lõuna-Koreast USA sõdureid. J. Carteri poolt käigusolev vägede vähendamine peatatakse kohe.

Sõjaliste kulutuste asjas märkis A. Haig, et eriti rakettide süsteemid tulevad korrigeerimisele, et viia tasakaalu N. Liidu süsteemidega. Kindral A. Haig märkis lõpuks, et USA sõjalist võimsust tuleb sel määral tõsta, et USA president võiks suurema autoriteediga rääkida venelastega.

See on, mida kirjutatakse kindral A. Haigist, kes USA välissekretärina on vaba maailma üheks välispoliitika juhtivaks meheks.

AJK

RIIGILUKSUS VIIB PANKROTTI

Põhja-Ameerika tähtis, võib olla kõige tähtsam tööstus — autotööstus, on silmnähtavais raskustes. Kui kõige tugevam tööstusharu on raskustes, siis tekib küsimus, milliseid raskusi tunnevad teised tööstused, mis on majanduslikult palju nõrgemad?

Chrysler Corporation on juba aastaid vaevelnud oma operatsioonide puudujääkide all. Eelmise aasta teisel poolel see ettevõte jõudis olukorrani, kus päevakorral oli küsimus: kas tunnistada end pankrotti või saavutada riigisummadest — USA ja Kanada, niipalju garanteeritud laene, et tööstus suudab jatkata ja oma töölisconnale töökohad säilitada. Riigivõimud olid töökohtade kaotuse poliitilise surve all ja võimaldasid garanteeritud laene.

Kuid nüüd on Chrysler endiselt operatiivsummade puuduse kammitsais ja jälle peab riik võimaldama garanteeritud laene 400 miljoni dollari ulatuses. Seda ilma, et Chrysler omaltpoolt suudaks garanteerida, et need laenud kunagi tasutakse. Kuid samaaegselt on kaks teist autotööstust teatanud, et nende 1980. aasta puudujäägid on sadandetes miljonites dollarites, millised puudujäägid lähenevad miljardile dollarile igal neist. Nad on katsetanud tööliste vallandamisega. Kuid põhjus on ühine: nad ei ole suutnud hoida oma müüke kvootade kõrgusel, mis tagab nende produktsiooni kasulikkuse või isegi õigustuse.

Chrysleri puudujäägid on erinevad kahe teise autotööstuse puudujääkidest oma põhjuste poolest. Või nii see vähemalt näib. Chrysler ei ole juba aastaid suutnud võistlusvõimeline olla kahe teise populaarse autotööstuse toodanguga. Chrysleri toodang ei ole lihtsalt suutnud populaarne olla. Sellele lisaks on liitunud uued hädad, mis on tabanud kahte teist autotööstust. Põhjuseid on vähemalt kaks, kui mitte rohkem.

Esiteks on autohinnad tõstetud nii progressiivselt, et ostja ostujõud järgi ei jõua. Teiseks on Ameerika autotööstuste ökonoomsete mudelite ilmumine nii hiljaks jäänud, et ostja lihtsalt on muutunud ettevaatlikuks seoses bensiinihinna kiire tõusuga. Nii on kõikvõimas transpordi- ja mänguriist-auto ..kujunenud .. luksuseks, mida suudavad vähemad endale muretseda, kuna teised katsuvad ilma selleta läbi ajada. Tulemuseks on autoostude suur protsentuaalne langus ja tootjate mittetasuvus.

Hinnatõusu esimeseks teguriks on riigivõlm oma regulatsioonidega puhta õhu nõudlustes kui ka maksimum efektiivsuses. Moodsa auto mootori ümbrus on täidetud paljude tehnilliste uuendustega, mis kaaluvad, peavad midagi tegema ja maksavad. Teiseks pole organiseeritud tööliskond piiranud oma töötasu ahnust normaalse arengu piiresse ja see lisandub autohinnale. Kolmandaks koormab P.-Ameerika autotööstus oma saadusi tarbetute trimmide, sisedekoratsiooni ilu ja mugavusega, mida tarbija ei ole enam valmis lunastama.

Välismaine võistlus, Jaapan ja teised, sunnivad väikemudelite tootmisele ja uute mudelite kavandamine maksab sadandeid miljoneid. Nii ongi P.-Ameerika masin tõusnud hinnas, millist tarbija ei ole valmis maksma. Kui tahetakse Ameerika autotööstust ja sellega osa majanduskriisist parandada, siis tuleb nende vigade parandamisega peale hakata.

Riigi regulatsioonid — n.n. „red tape" seisab siin esimesel kohal. See on iseloomustuseks kogu tööstuse, majanduse ja isegi üksikinimeste eluavalduste joonel. Läheme suurtööstuse frondilt külaühiskonna madalamale astmele. Omades tükikese maad, kas põllumajandusliku maa või suvilakrundi näol, seisab ees „red tape", kus individ peab ehitama nii nagu külaühiskond nõuab ja mitte teisiti.

Näiteks Caledonis peab agraarmaa omanik ehitama oma elamu 1200 ruutjalga koos kõigi lisadega, vesi ja ärajooks, nii nagu vallavanemad nõuavad. Nad ei küsi, kas inimesele on 1200 rj. põrandaruumi tarvilik või mitte ja nad ei küsi, miks senised heakorra seadmed sobivad vähem kui seni, vaid see peab nende tahtmise järgi ehitatama.

Nii ongi „red tape" luksuspolstriga autost, mis liikudes ei tee häält ega riku õhku, jõudnud lühikeste aastatega väliskäimlast portselan vannitoani, mis on isoleeritud heli ja õhurikkumise vastu tuhandete dollarite hinnaga. Kuid Oakville'i ja Caledoni vajaduste vahel on tuhandeid teisi, mis kõik maksavad raha ja kulutavad käibekapitali.

„Red tape'i" lammutamisega ja õige gradatsiooni arendamisega, s.o. tagasiminekuga jõuaks inimene, kelle tarvis on valitsus ja mitte vastupidi oma loomulikesse tarbepiiridesse ja võimalikesse kulupostidesse. Kui seda ei sünni, jõuame peagi tagasi jalgratta ja „põõsataguse käimla" juurde ajal, mil püha ja kõikvõlmas bürokraatia on kõik omale ehitanud vallavalitsused, nagu Toronto City Hall nii nagu see on Caledoni vallavalitsuses.

See on arenguline traagika, mille tulemuseks on kriis autotööstuses ja kõikjal mujal toodangus ja isiklikus elus. Kes teeb bürokraatiale selgeks, et ka nende töökohad ei ole eluksajaks ja et ka neil tuleb kord tagasi jõuda „väliskäimla" juurde, kus nad on oma kuulsusrikkaid karjääre alustanud.

V.

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

„Vaatleja" vaatleb veelkord

26. okt. toimus Eesti Majas Eesti Invaliide Toetava Naisringi moenäitus.

Sel puhul avaldas „Meie Elu" Eha Tarmet Toombergi kirjelduse sellest sündmusest.

„Moenäituse vaatleja" naelutas kinni kirjelduses esinenud teatavaid negatiivseid asjaolusid, mis omakorda on välja kutsunud Eha Toombergi uue sõnavõtu veelkordse ning veelgi rõhutatuma negatiivse kriitikaga nii moenäituse peakorraldaja kui ka teadustaja suhtes.

Mis puutub Elva Palo (ja mitte Palu, nagu E.T. nr. 50-s kirjutab) üldkorraldusse, siis on see positiivselt juba alla kriipsutatud ja kviteeritud „Moenäituse vaatleja" esimeses kirjutuses.

Maiki Andre-Lupp'i esitus laitmatus eesti keeles (mitte eestikeeles, nagu E.T. kirjutab) jääb „Vaatleja" hinnagul endiselt kehtima.

Teadustuses oli üldiselt ilmselt püütud kõiki võõrsõnu õigesti hääldada või eelistatavalt eesti keele vasteid kasutada.

Seda voorust ei saa aga kahjuks omistada p e d a g o o g Eha Toombergile. — Vt. „Meie Elu", 30. okt.

„Vaatlejal" on õigustatult põhjust noorte eest ja noorte pärast „häiritud olla".

„Noortele kuulub meie tulevik!" hüüatab Eha Toomberg.

E. T. kirjutusest ei saa „kaebealused" küll vist innustust ega tiivustust tulevikuks.

VAATLEJA

Kiitus politseile

Detsembri 26. „Star'ist" hakkas silma S. Soovere kirjutis, kus ta ütles järgmist: „Minu käekott, mis sisaldas mu raha, minu võtmed ja mu poja korteri võtmed, varastati huligaanide poolt Toronto ülikooli Sigmund Samuel raamatukogus. Olin seega sel õhtul pennita tänavale jäetud. Mu õnneks oli abivalmis politsei. Ma kuulun väiksesse etnilisesse rahvusgruppi ja mulle oli Metro politsei kui suur sõber, kellele võisin hädas toetuda. Mu eriline tänu kuulub kahele noorele politseile 52 jaoskonnast, kahele politseile East York'ist — P.E. Dennis Johnston 14 jaoskonnast ja U.T. politseile. Ma ei kujuta ette kuidas oleks hakkama saanud ilma teieta. Soovin teile kõigile õnnelikku uut aastat ja veel kord tänu."

See oli vaid ainuke ajaleheveeru tänu politseide mõrvamiste seerias, mis pani taas mõtisklema. Kas poleks õige aeg, et kallis politseiniku elu tuleks tasuda selle eluga kes selliseid tegusid teeb — kes läheb ühiskonna kulul vanglasse head põlve nautima ja streikima kui lihatoit pole neli korda nädalas, kus ootavad neid trailerid, kus võivad kord kuus oma perekonna elu elada ja naiskülalisi vastu võtta. Kuhu meie ühiskond niimoodi tüürib end? Kas teine Miami, kus politseid keelduvad kohta vastu võtmast? Kanada valitsus tunneb ainult huvi, et nende nimed saaks ajaloo raamatusse konstitutsiooni vastuvõtmise läbi, et meie järglased neid peaksid õppima. Kui palju on sellega olnud kulu ja kui vähe toob see tulu.

MOTETES

ULATUSLIK „SAMIZDAT" UKRAINAS

„Samizdat" nimetuse all on tuntud põrandaalune kirjandus N. Liidus. See on kirjandus, millel on oma trükikojad, levitajad ja kaastöölised. Tooteks on lendlehed, broshüürid ja raamatud. Need käivad lugejatel käest kätte ja vajaduse korral paljundatakse käsitsi kirjutusmasinal. Vaatamata sellele, et KGB peab pidevat jahti selle põrandaaluse kirjanduse tootjate ja levitajate peale, selle tootmine ja levitamine on laildaselt levinenud.

Nüüd on Ukraina „Samizdat" väljaanded otsaga ulatanud Ameerika kontinendile ja saadaval siin mitmes keeles. Möödunud aasta kataloogi järele on neid saada ingliskeeles 26, prantsuskeeles 5, saksakeeles 3, portugali keeles 1 ja ukraina keeles 23. Sisuks on sise- ja välispoliitilised uudised, mida ametlikud ajalehed ei avalda, inimõiguste ja isikuvabaduste rikkumine nõukogude valitsuse poolt, kirjeldused vabaduse nõudlejate tegevusest, nende vahistamisest, karistamisest ja elust sunnitöölaagrites. Paljundatud on Valentin Morozovi ja Sahharovi töid, luuletuskogusid jne.

Torontos on „Samizdat" väljaanded saadaval. Järelpärimisega pöörduda esinduse poole: Smoloskyp, P.O. Box 153, Station T, Toronto, Ont. M6B 4A1.

Kaubandus-delegatsioon Eestist Rootsis

STOKHOLM (EPL) — Eestist käis Rootsis kaubandusdelegatsioon eesotsas G. Tönspojaga, kes on okupatsioonivalitsuse ministritenõukogu esimehe abi. Visiit toimus Rootsi ja N. Liidu kaubavahetuse komitee kutsel. Delegatsiooni külaskäigu eesmärgiks oli arutada kaubandusküsimusi Rootsi ja N. Liidu vahel.

Delegatsioon külastas mitmeid rootsi firmasid, muuhulgas Alfa laval, Sandvik AB ja AB Statsföretag.

Rootsi poolt tunti erilist huvi kaubavahetuse vastu puidutöötlemise, piimanduse ja keemia alal. Rootsi poolt avaldati ka huvi põlevkivi vastu, mille töötlemine on Eestis kaugele arenenud.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

TIM'S AUTO BODY LTD.
24—28 Howard Park Ave. Toronto, Ont. M6R 1V5
Tel. 533-8451 — 533-8452
AUTODE PARANDAMINE ◎ KERETÖÖD ◎ VARVIMINE KUUMENDUS AHJU KASUTAMISEGA ◎ TUNE-UPS ◎ ARAVEDU.
Lic. MEHAANIK. SÕBRALIK TEENINDUS JA NÕUANNE.
Filtsos Bros. & Associate

SÕPRUSLINT SUHTLEJALE

Kultuurikontaktid Rootsiga pagulaste kaudu

STOKHOLM (EPL) — Balti Instituudi missioonist okupeeritud Balti riikide pealinnadesse on varem juttu olnud eesti ja läti pagulastele saadetavate nõukogude propagandalehtede andmetel millistest selgus, et Lätis võttis delegaate (Imant Rebane, Hans Lepp ja L. J. Brieditis) vastu okupatsioonivalitsuse välisministri abi Nikolajs Neilands. Nüüd Stokholmi jõudnud leedu vastavast ajalehest „Grimtasis Krashtas" selgub, et külastati ka tema ametivenda Vilniuses J. Grigutist. Stokholmis ilmuv Välis Eesti on delegatsiooni juhti Imant Rebast intervjueerinud, millest selgub, et kohati ka Eestis okupatsioonivalitsuse kultuuriministri abi Raoul Viiest.

Seega oli läbirääkimistel tähelepandavalt kõrge ministriabide nivoo ja nagu leedu lehest selgub, kohati väga südamlik taust. Nii dekoreeriti delegatsiooni eestlasest juhti Imant Rebast pidulikult sealses „Kodumaa-ühingus" erilise sõpruslindiga. „Grimtasis Krashtas" toob sündmusest pildi koos pildiga nõupidamistest.

Leedu pealinnas toimunud läbirääkimistest kirjutab leht 30. okt. numbris pealkirja all „Delegatsioon Rootsist" muuhulgas:

„Eesti NSV Teaduste Akadeemia kutsel ja Stokholmi ülikooli ülesandel viibis Skandinaavia Balti Instituudi delegatsioon ka leedu NSV-s koosseisus instituudi direktor Imant Rebane, instituudi ja Stokholmi ülikooli vahelise koordineerimiskomitee liige, kunstialaste loengute juhataja Hans Lepp ning kunstnik-skulptor Janis Brieditis.

Pärast viibimist Tallinnas ja Riias saabus delegatsioon meie vabariiki. „Kodumaa-ühingu" poolt korraldatud kohtamistest Rootsi delegatsiooniga võtsid osa Leedu NSV välisministri asetäitja J. Grigutis, „Kodumaa" sõprusühingu esimees P. Petronis, Vilniuse ülikooli prorektor J. Grigonis, Vilniuse ülikooli balti filoloogia kateedri juhataja professor J. Mazhiulis ja kunstnik B. Valentinaite-Jakuboniene.

Kohtamisel käsitleti kultuurisidemete laiendamist Leedu ja Rootsi vahel ning meie teadlaste osavõttu Balti Instituudi IV konverentsist tuleval aastal.

Delegatsiooni juht I. Rebane ütles: — Jääme rahule huvitava külastusprogrammiga. Meie mõistame, et balti rahvaste kultuuri juured ja nende loominguline tulevik on siin, teie maal. Seepärast otsimegi sidemeid teiega. Nende arendamine tuleks meie arvates ka kasuks Stokholmi ülikooli juurde asutatavale balti rahvaste kultuuri ja ajaloo uurimiskeskusele.

Külalisi Rootsist saatis Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingu esimees J. Koit."

UUED KONTAKTID

Nagu vastuvõtu kommünikeedest jääv üldmulje jutustab, on oodata Balti okupatsioonivõimude ja Moskva läbikäimispoliitikas Rootsiga toimumas tähelepandav muudatus. Senini on kõik kontaktid toimunud ainult N. Liidu—Rootsi sõprusühingu kaudu, milline on kontakte kanaliseerinud siis rootsi organisatsioonidele, näit. mitmesuguste Nõukogude nädalate sisustamisel ja artistide, kirjanike, näitlejate jne. esinemiste korraldamisel. Balti Instituut näib nüüd saavat sõprusühingule kuulunud kontakte otseliinis. Vilniuses antud sõpruslindid kriipsutavad alla ilmset usaldusvahekorra tekkimist.

RAAMAT ÜLE MOSKVA . . .

Ajaleht Dagens Nyheter vahendas teate, et Harry Olt, kes on teatri- ja muusikaintendent Södertäljes, on kirjutanud raamatu eesti muusikast „Estonian Music". Kirjutanud Södertäljes, tõlgitud inglise keelde ja trükitud Tallinnas ning on nüüd müügil Rootsis.

Dagens Nyheter märgib, et autor tuli Rootsi a. 1944 ja lisab:

„Ei juhtu alati, et eksiileestlastel ja sovjetieesti institutsioonidel on nii head vahekorrad. Mõlemaid pooli võib õnnitleda . . . Kirjastus, milline raamatu välja andis kannab nimetust „perioodika", ent enne kui raamat sealt saabub Rootsi, on sellel tulnud võtta tee üle Moskva, kus asub nõukogude firma raamatute müügiks välismaale."

Harry Oldil on see juba teine Nõukogude kirjastusel ilmunud raamat — esimene oli a. 1972 propagandalehe „Kodumaa" poolt trükitud ja pagulastele saadetud broshüür „Moderna estniska tonsättare".

Harry Olt on Stokholmis Balti Instituudi juhatuse liige.

Sõpruslindiga dekoreerib Balti Instituudi direktorit Imant Rebast Vilniuses Leedu kommunistliku suhtelemisühingu esimees. P Petronis. Pilt Leedu propagandalehest "Grimtasis Krashtas", mis vastaab eestikeelsele samasugusele väljaandele "Kodumaa".

NEW YORGIS MÄLESTATI EESTI VABADUSE EEST LANGENUID

kalmistul, Eesti Majas ja kirikutes

3. jaanuarile ehk vaherahupäevale 1920. a. langenud hommik sai vabas Eestis kauniks traditsiooniks Vabadussõjas langenud sangarite mälestamisega ülemaalises totaalses vaikses seisakus. Pärast II maailmasõda on selle sõnastamisel mõeldud kõigi Eesti vabaduse eest langenute mälestamist, mida kogudused ja organisatsioonid, eriti sõjameeste ühingud on vabas maailmas tähistamas.

New Yorgi Eesti Vabadussõjalaste Ühing on juba mõnda aega lähetanud selle päeva hommikul linnast umbes 45 km põhja pool asuva Kensico kalmistu eestlaste matusepaika oma esinduse, et seal sõnavõtu, okaspuu rohelise ja rahvusvärvide asetamise ja palvega viia läbi seda traditsiooni. Seal on puhkamas umbes tuhat eestlast, nende hulgas ka arvukalt Vabadussõja ja II maailmasõja veterane. Unustamata, erakordse ja pühaliku elamuse jättis seekordne toiming, kuna paljastatud peadega esindus seisis tänavu lisaks kõledale külmale ja tuulele ka seal pisut varem alganud lumetormile. Eestlaste matusepaik on kõrgemal mäeseljal, tuisk oli juba pooled hauaplaatide nimed katnud. Rotatsioonipäraselt toimus mälestus tänavu nende kahe sõja veterani, NYEVÜ omaaegse kauaaegse laskeklubi esimehe ja ühingu auliikme Meeme Mälgu kalmu juures.

KONTSERT-AKTUS

Sama päeva õhtul oli Eesti Majas ohvitseride kogude ja sõjameeste ühingute ühisel korraldusel vastav kontsert-aktus. Ka linnas oli kestnud päev läbi tugev lumesadu. Sellest ja õhtusest kuritegevusest kardetud ajast jäi täissaaliks puudu. Optimistliku avasõnaga esines noorema põlvkonna ridadest Priit Parming (NYEVÜ). Ta ütles, et eestlane on kaine mõtlemisviisiga, julge ja oma rahva taasvabadusse usku omav, kes selle saavutamiseks valmis tegutsema, võitlema ja ohvreid tooma. Ka eesti nooruse käitumine okup. kodumaal on meile seda usku süvendav. Kõneleja pidas tarviliseks igas olukorras püüda säilitada ja arendada eesti oma rahvuslikku kultuuri ja mainis, et tundemärgid näitavad, et meie ja paljude teistegi rahvaste põlisel vaenlasel näib nüüd pärast II maailmasõda esimest korda mitmel alal üsna kitsas kätte jõudnud olevat. Ootame ja näeme . . . Suur tükk ajab suu lõhki, ütles kõneleja eesti vanasõnaga oma kõne lõpul.

Pärast pastor W. Koppermanni vahepalvust kõneles mälestuskildudest Vabadussõjast ja II maailmasõja ühest seigast Tartu lahingute ruumis 1941. a. Ilmar Raamot. Ühe Vabadussõja aegse kaas-soomusronglase (Arn. Rotbergi) juhtumeid esile tuues ta näitas, et julgus ja taibukus mängis tähtsat rolli vaenlase löömisel küll üksustelt aga ka juhtidelt ja üksiksõdalastelt. L.I.EVÜ esimees dr. E. Rubel kõneles Auraamatust, mille töö A. Kurgveli juhtimisel hakkab lõpule lähenema ja on vaja majanduslist tuge kirjastamise tegelike kulude katmiseks. Ta puudutas ka mitmeid muid probleeme. Lõpusõna oli NYEVÜ esim. E. Lippingult, teadustamine O. Uusimaalt.

Aktuse keskel mälestati Eesti vabaduse eest langenuid skm. H. Tarmo juhtimisel ja kunstiliselt sisustati üritust heatasemeliselt tshellist Jüri Tähelt, pianistidelt Erik ja Katrin Veskilt ja näitlejalt Velli Kerjanilt M. Underi ja L. A. Parlo luulega.

JUMALATEENISTUSED

Järgneval pühapäeval oli mõlemas lut.usu koguduses päevakohased eriteenistused. Lexingtoni avenüü kirikus jutlustas praost R. Kiviranna ja kohal oli lipumeeskond L.I. EVÜ-st, kuna Pauluse kog. kirikus teenis õp. E. Kuusler ja oli kohal lippurite meeskond NYEVÜ-st. Pastor Kuusler ütles, et võib tõmmata teatud paralleeli Jeesuse Kristuse ja eesti rahva vabaduse eest võidelnutega, kus ühelpool on Kolgata ja teiselpool kasepuust loetlematas arvus ristid või ka nende rohked tundmata hauad. Eesti sangarid valasid oma verd, et eesti rahvas võiks elada, Kristus suri naelutatuna ristil, et inimestel oleks õigus elule. Mõlemad kõnelevad vennaarmastusest. Praegu kahjuks näeme, et on neid, kes palehigis püüavad kivi Eesti hauale ette veeretada, või tähtsaid isikuid — kes pesevad käsi „erapooletuses", või isegi kõrgeid vaimulikke, kes ei tunne ei sooja ega külma eesti rahva saatusest, ent kui tuleb kord Jumala tund, siis tõuseb taas meie maarahva ja talupoegade maa. Rist — mida kannab praegu raskelt meie rahvas, ei ole mitte surma vaid ka elu ülestõusmise sümbol.

Lühikesel järgnenud aktusel kõnelesid kog. esimees W. Kangro ja NYEVÜ esimees E. Lipping.

JULM HÄVITUSSÕDA AFGANISTANIS

Venelased vajavad kaks korda enam sõjaväge kommunistliku Karmali valitsuse toetamiseks Afganistanis, kui seda oli vaja inglastel kogu India haldamiseks möödunud sajandil. Kõigele vaatamata ei kontrolli venelased väljaspool suuremaid linnasid asuvaid maaalasid, kuigi on möödunud juba aasta esimestest vene vägede sissemarsist.

Esialgu vene okupatsiooniväed pühendasid peatähelepanu linnade ja transpordiks vajalikkude teede kaitsemisele. Samuti võtsid nad ette karistusretked asulate vastu kus nad arvasid olevat vabadusvõitlejate toetajaid. Nüüd võtavad nad ette korrapäraselt suuremaid sõjalisi operatsioone orgudes asuvate asulate vastu, mis on suuremalt osalt vabadusvõitlejate tugipunktideks. Kuna venelased ei suuda sinna pidevalt peatuma jääda, siis hävitavad nad ehitused ja viljapõllud, et võtta võimalus vabadusvõitlejatel varustuse ja toidu saamiseks.

ABI PAKISTANIST

Pakistanis on peavarju saanud umbes miljon Afganistani põgenikku ja samuti lubab Pakistani valitsus relvade sisseveo vabadusvõitlejatele raskesti valvatava 1000 miili pikkuse piiri kaudu. Senini on vabadusvõitlejad saanud väljaspoolt ainult kergeid relvi. Raskete relvade järele, mis on vajalikud edukaks võitlemiseks venelaste vastu, on suur puudus.

See kõik võib muutuda uue Ameerika presidendi R. Reagani ametisse astumisel. Kui ameerika CIA saab loa vabadusvõitlejate toetamiseks. Sekkumises relvadega varustamise teel, mis takistab Nõukogude Liidul vabadusvõitlejaid kiirelt mahasuruda, on venelased USA-d juba pikemat aega süüdistanud. Samuti on nad süüdistanud ameeriklasi vabadusvõitlejate väljaõpetamises. Vabadusvõitlejate massiline varustamine ja väljaõpetamine saab toimuda ainult Pakistani kaudu, kuid on venelaste poolt kergesti kontrollitav kui seda suures ulatuses tehakse. Samuti võivad venelased vastuabinõusid tarvitusele võtta Pakistani vastu julgustades venesõbralikku Indiat sõja alustamiseks Pakistani vastu. Endine India peaminister M. Desai ütleb, et seda võtet on venelased püüdnud juba varemalt tema ametisoleku ajal kasutada.

Paljud diplomaadid usuvad, et venelastel on rohkem õnne praeguse peaministri Gandhiga, kuna mõlema valitsuse juhtivate isikute omavahelised külastused on tihenenud. Sõja alustamisega Pakistani vastu saab India valitsus ka tähelepanu ära juhtida halvalt majanduslikult olukorralt, mis viimasel ajal on muutunud rahutusi tekitavaks.

PUUDUB ÜHINE JUHTIMINE

Pakistani piiri lähedal opereerib pool tosinat vabadusvõitlejate gruppi, kes ilma ühise juhtimiseta ja kelle sihid ja vaated erinevad.

Nende omavaheline läbisaamine ja vihkamine on võrdne nende venelase vihkamisega. Kuigi need grupid väidavad, et omavad Mujahidini suguharude toetuse, on nende kontrolil all vaid 20% rahvastikust. Ülejäänud Mujahidin suguharudest moodustavad 32 iseseisvat võitlusegruppi, kes mingit tegemist ei taha teha Pakistani piiri lähedal asuvate vabadusvõitlejatega.

Samuti on ka need grupid ilma ühise juhtimiseta ja võitlevad iseseisvalt. Kuigi venelased pidevalt suurendavad survet kogu Afganistani vallutamiseks okupatsioonijõudude suurendamisega, relvastatud vastuseis sellele võib kesta veel aastaid.

Venelased on sellega juba harjunud, kuna neil võttis kümme aastat 1920-aastatel Kesk-Aasias Muslimi suguharude allasurumine. Kuigi täielik Afganistani okupeerimine võib võtta aastaid ja maksab venelastele kümneid tuhandeid elusid, on lõpp ette näha vapratele Afganistani vabadusvõitlejatele, kui nad ei saa tõhusat välisabi ja ei lepi kokku võitluse keskses juhtimises.

H. KIVI

Tallinna . . .

(Algus esiküljel)

inimõiguste vastu käivatest kohtuotsustest tuleb maailma avalikkust informeerida nii laialdaselt kui võimalik.

Kanada Punaselt Ristilt on viimane teade, et Rahvusvahelise Punase Risti peakorter Shveitsis on kinnitanud M. Nikluse ja J. Kukke kohta käivate kohtuotsuste teadasaamisest ja on omalt poolt saatnud telegrammi Moskvasse.

ESILDIS VÄLISMINISTRILE

Kuna tuleval nädalal Madriidis jätkub Euroopa Julgeoleku konverents, saatis Eestlaste Kesknõukogu Kanadas möödunud nädalal Kanada välisminister M. MacGuigan'ile pikema esildise viimastest sündmustest Eestis ja palus Kanada delegatsiooni Madriidis tõsta üles Eestis tehtud ebainimlikud kohtuotsused ja tuua esile eesti 40 intelligentsi esindaja avaldus praeguste võimatute olukordade kohta okupeeritud Eestis.

Eestis toimunud sündmustele juhiti möödunud laupäeval ka Kanada parlamendi Madriidi-komisjoni esimehe Charles Caccia tähelepanu, kes Ukraina Instituudis korraldatud kokkusaamisel selgitas Madriidi konverentsi tegevust. Kokkusaamisel viibisid EKN esimees L. Leivat, juhatusliige Eneri Taul ja Vangistatute Abistamistoimkonna esindaja Henny Aruja, kes kõnelusel Ch. Cacciaga rõhutasid Eestis toimuvate sündmuste tõsidust ja eluohtlikkust inimõiguste nõudmise eest süüdimõistetuile. Need andmed esitatakse Ch. Cacciale ka kirjalikult. Kõnelustest Ch. Cacciaga jäi mulje, et ta pooldab põhimõtteliselt nn. „vaikse diplomaatia" taktikat, kuigi eestlaste ja ukrainlaste esindajad neil olevate kogemuste ja andmete põhjal vastupidist püüdsid selgeks teha.

Põhja-Iirimaa rebellide juht sai haavata

Endine Briti alamkoja liige Bernadette Devlin McAliskey sai mitmest kuulist haavata, kui protestantide hulka kuuluvad püssimehed tungisid päeva ajal tema korteri ja tulistasid korduvalt B. Devlini ja tema meest. B. Devlin on haiglas, kus tema seisukord on väga tõsine. Mehe olukord tunnistati rahuldavaks.

B. Devlini peeti Põhja-Iirimaa terroristide poolt rahvuskangelaseks kui ta oli Briti parlamendi liige, millise koha ta kaotas 1974. a. valimistel. Ta abiellus selle järele, kui teda peeti üheks terroristide juhiks. B. Devlini tulistajad vangistati politsei poolt.

PARK HOTELL PÕLES TORONTOS

Torontos asuv Inn on the Park Hotell süttis pühapäeva öösel müstilisel viisil, kuna hotelli teisel korral asuvas saalis tekkis tulekahju ja suits tungis tõstukite kanalite kaudu kõikidesse hotellitubadesse. Kuus inimest said surma ja palju rohkem viidi haiglatesse vingumürgituste ja põletushaavadega. Hotelli kustutussüsteem oli puudulik ja hotelli juhtkond andis ekslikke korraldusi.

KUS ON NEEME VANAVAARA?

Jaanus Tihti aktuaalne lühiromaan + ajalehelõige: USSR Claims Emigrants' Wills (bros). VARRAKU JUTULEHT — Sügis 1980. Hind $5.—. Saadaval Eesti Abi, Eesti Majas Torontos ja KIRJASTUS VARRAK, RR4, Warkworth, Ont. K0K 3K0 (705) 924-2549. ☆ Kui Teil on käsikiri (novell, mälestused j.m.), kuid pole trükkimise võimalusi, kui Teid huvitab ajutine töö — masinkirjutamine või tõlkimine inglise keelde — võtke ühendus VARRAKuga.

Kasulik teada

KESKNE TELEFONINUMBER PENSIONÄRIDELE

Kuna Kanadas pensionäride arv on viimastel aastatel tõusnud ja nende osatähtsusega tuleb arvestada, siis on provintsivalitsused hakanud rohkem mõtlema nende heaolule ja teenindusele. Lähemal ajal saadetakse posti teel pensionäridele Ontario valitsuse poolt käsiraamat mis annab juhendeid nende igapäevaste küsimuste lahendamisel. Pensionäride käsiraamat vastab kõik ettetulevad küsimused, mis on vajalikud nende heaolu korraldamisel.

Heal paberil ja kergesti loetavas kirjas 41 lehek. käsiraamat on kaustas, mis kasutatav kodus kui ka kaasaskantavana. See väärtusliku sisuga raamat mis on saadaval tasuta nii pensionäridele kui ka teistele kellele see vajalik, annab informatsiooni kõigi teeninduste üle mis saadaval nii keskvalitsuselt kui ka kohalikelt omavalitsustelt. Selgitab millise valitsustelt. Selgitab millise valitsusasutise poole tuleb pöörduda eriolukordadel.

On kirjeldatud teeninduse saamise võimalused ja nõuanded hariduse, tervishoiu, korterite, pensionide, transporti, koduabi, tasuta õigusnõuande, tulumaksu ja paljudel muudel aladel. Samuti on telefoni numbrid ja aadressid Käsiraamat on trükitud kuues erikeeles: inglise, prantsuse, itaalia, portugali, kreeka ja hiina.

KESKNE NUMBER

Käsiraamatu mitte saamisel nõuda selle väljasaatmist: Ontario Government Publication Centre, 880 Bay St. 5. floor, Toronto, Ont.

Nüüdsest peale on pensionäridel kasutamiseks üldine keskne telefoninumber provintsivalitsuse juures, mille kaudu kiiresti ühendatakse vastava osakonnaga kelle padevusse küsimus kuulub.

Torontos on see 965-1211. London 679-7000, Sudbury 675-4547, Thunder Bay 475-1110 ja Ottawa 566-2721. Väljaspool neid piirkondasid tuleb võtta „null" ja küsida Zenith Ontario. Kõik telefonikõned on pensionäridele valitsusega asjaajamisel tasuta.

HANS KIVI

Rudolf Olljum kirikuvanemaks

Mitmekesise ja elava tegevuse kõrval aastavahetusel Vancouveri eestlaskonnas, leidis aset ka pidulik jumalateenistus uue aasta hommikul Vancouveri Peetri koguduses Rudolf Olljumi kirikuvanema ametisse seadmisega.

Jumalateenistust kaunistasid Rudolf Olljum soololauludega ja Mart Laanemäe oboesoologa. Jutluse pidas äsja Albertast Vancouverisse asunud noor eesti õpetaja Walter Johanson, kes oli jutluse teemaks valinud 2. Tessaloonika kirjast 3:1. Jutlus oli päevakohane ja ka ajakohane näidates uut ja positiivsemat teed tänapäeva segases olukorras. Ta manitses eestlasi pühendama aega, energiat ja raha millegi ülesehitamiseks, millegi poolt võitlemiseks, mis annab ka positiivseid tulemusi.

„Ristikirik peab kasvama ja levitama Jumala armastust ja armu, mis lõpuks vabastab maailma rahvad . . . Üks elu on varsti möödas. Ainult see, mida teeme Kristuses, püsib", lõpetas õpetaja hästi ette valmistatud ja ajakohase jutluse.

Kirikuvanema ametisse seadmise talituse toimetas koguduse õpetaja Thomas Vaga.

Rudolf Olljum oli ehitusettevõtja, kelle käe läbi on Vancouver kasvanud tänavate viisi. Ja siia on ta jätnud ka oma päritolu märgid kõikidele teadmiseks. Ühe tänava Burnabys on ta nimetanud „Tallinna" tänavaks.

Nüüd on ta enneaegu „erru" läinud ja elatab end endisest tööviljast, omades mitmeid maju, korterimaju ja kaupluste keskuse.

Rudolf Olljum on üks nendest tublidest eestlastest, kes kasutab oma aega, energiat ja raha selle positiivse ja edasiviiva tee ja elu ülesehitamiseks. Kiriku elu on R. Olljumi kõige meeldivam ülesanne. Ta on olnud Vancouveri Peetri koguduse nõukogus 16 aastat ja alates a. 1974 on ta nõukogu esimees. Ta on pidevalt kaunistanud jumalateenistusi soololauluga ja tema kodu ja pere on tuntud väliskülalistele ja eriti külalisjutlustajatele kui eesti kodu, kus valitseb eesti keel ja meel, vaatamata sellele, et pereema on rootslanna.

Pärast jumalateenistust asus kogudus alumisele korrale, kus virgad perenaised olid korraldanud rikkaliku kohvilaua.

Vancouveri Peetri koguduses on nüüd 6 kirikuvanemat: Evald Past, Johan Randsalu, August Raudsepp, Edmund Soide, Eduard Toompuu ja Rudolf Olljum.

Rudolf Olljum laulmas.

TEADAANNE

TORONTO EESTI ÜHISPANK on uuele arvepidamise süsteemile ülemineku tõttu suletud esmaspäeval, 26. jaanuaril 1981.

Juhatus

„ESTONIA" SEGAKOORI ÕNNESTUNUD KONTSERT

„Estonia" Segakoori kontsert Toronto Ülikooli Muusikafakulteedi akustiliselt väga nõudlikus Walter Hall's, pühapäeval, 18. jaanuaril pakkus kuulajatele sügava muusikalise elamuse.

Kontserdi avalauluks oli Enn Võrgu — klassikaline „Lilleside", milles kooril oli võimalus näidata nõtkust, dünaamilisi ja dramaatilisi tõususid, paisudes hõiskamiseks: „võtaks päikese särava!"

Lembit Veevo „Õhtu", oma väga harmooniliste ja polifoomiliste võtetega ülesehitatult, andis koorile võimaluse näidata, et ka väga ebatavalisi akorde on võimalik panna kõlama.

L. Avessoni „Järv" oli üllatav koori ülesseades — aldid ja tenorid reastatud saali ühe külgseina ääres ning sopranid ja bassid teise külgseina äärde reastatult. Erilise asetamisega püüti saavutada kaja efekti, mis ka teatavas osas õnnestus, olenedes kuulaja istekohast. Laul tuli korrata.

E. Aav'a — „Lqulik" näitas kuidas koorijuht tempo variatsioonidega andis laulule juurde uue elujõulise värvi. Eriti märgatavalt suutis koorijuht muuta koori tämbrit — rõõmsahäälelisest „Jalulan mere mühamale, lained lalad laksumale" sai dramaatiline hoiatavatämbriline „laulan pikse pilvedesse, tormihoogu taeva alla". Koor laulis mitte ainult dünaamikat, vaid andis sõnadele ka sisulist tunnetuslist värvi.

Teisel poolajal esitas koor Ed. Oja — „Kägu kukub" — koorivirtuooslik pala, milles küllalt rahvalaululikku.

J. Zeigeri — „Kanneldaja" R. Tõi seades erineb tunduvalt meeskoori versioonist. Segakoori vormis on R. Toi kasutanud uudseid harmooniaid ja loodushääli jäljendavaid imitatsioone imiteerides kandle kõla. Sooloosas sopran Reet Lindau-Voksepp pani tämbrisse küllalt õelikku soojust ja nooruslikku värskust.

C. Kreek'i — „Ma kõndisin vainul" esitati vajaliku kergusega ja lõbususega, mis aga siiski ei varjanud tõsiseid tundeid.

K. Raidi — „Kuri perenaine" solistiks oli alt, Lea Kõiv ning klaveril saatis H. Liitoja. Kurja perenaise tujude all kannatava karjase kurvameelsust väljendava solisti meeleolumuutumisel korrespondeeris koor efektselt. Hellilooja poolt osavasti väljamõeldud lõpp-efekt — kõneldud sõna — oli vast ehk liiga täiskasvanule kuuluv.

G. Ridout — „When age and youth unite" sõnad on kirjutanud ülikooli dekaan C. Bissell. Seda kaheosalist helitööd saatis klaveril H. Liitoja. Helitöö oma iseloomult ei erine palju eesti muusika literatuuris leiduvast ja ilutseb oma säravalt selge ja intonatsioonilt puhta pianoga.

R. Toi — „Laudate Deo" I osa, esitatud orkestri saate asemel ainult klaveri saatel, nõudis koorilt jõudunõudvat fortet, mis vokaalselt tüse, kuid jäi siiski inimliku helivärvi piiridesse.

Lisapalaks T. Vettiku — „Noktürn" näitas, millisele tasemele koorijuht R. Toi, lihtsuse virtuoosina, on „Estonia" Segakoori viinud. Võib õigusega ütelda, et pole teist eesti koori, mida võiks kõrvutada „Estonlaga". Et valgistada mitte lõppedatahtvat aplausi, korrati veel L. Avessoni — „Järv". Kuulajate keskel viibivad helilooja L. Avesson ja I. Raid said tugeva aplausi.

Viiu Varik kontrabassil esitas M. Ravel'i „Gaddisch" ja „Pavane" mida saatis Elisabeth Volpe oma võlurikkal harfil. Camille Saint-Saens'i „Alegro Appassionato", Hillar Liitoja klaverisaatel, andis Viiule võimaluse näidata oma suurt tehnilist virtuoosilikkust.

Vokaalsolistina Rosemarie Lindau, Hillar Liitoja klaverisaatel, esitas J. Sibelius'e „Morning", „Tuli tyttö armahansa luota", „Fogelfängarn" ja „Mustad roosid" (Black roses) võites kuulajaskonna tunnustuse oma noorusliku hääle ja hingestatud tõlgendusega. Tuli anda lisapala. Kuulajad täitsid mahuka saali.

O.H.

„Estonia" Segakoor esinemas. Juhatab R. Toi. Foto — O. Haamer

BOSTONIS ESITATI EDUARD TUBINA X SÜMFOONIA

NEW YORK (M.E.) — Bostoni Sümfooniaorkester esitas viiel õhtul kokku üle 13 000 kuulajale erakordse eduga Eduard Tubina X Sümfoonia, mida juhatas Neeme Järvi. Autor ja dirigent kutsuti sümfoonia lõppedes austuseavalduseks püstiseisva publiku poolt eraldi välja. Kontserdi kavalehel oli pühendatud suurt tähelepanu eesti muusikutele, kaasnevalt vihjatud ka eestlaste poliitilisele probleemile.

Bostoni Eesti Selts korraldas heliloojale ja dirigendile erivastuvõtu. Nealse suure edu järele Neeme Järvi lendas tagasi Rootsi ja Eduard Tubin koos oma abikaasaga New Yorki, kus kohtusid kesksete ja kultuuriliste organisatsioonide esindajatega koosviibimisel Eesti Majas. N.Y. Eesti Meeskoor korraldas Ed. Tubinale kui oma aulilkmele erivastuvõtu.

Nagu kuuleme ilmub järgmisel aastal Eduard Tubina kõik kümme sümfooniat heliplaatidel sissemängituna mitme tuntud orkestri poolt. Sümfooniaid helisalvestama on asunud Neeme Järvi.

„Estonia" Orkester sombreerodes

„Estonia" Orkestri pidu 17. jaanuaril oli rahvarohke ja hubaselt tujuküllane. Orkestri liikmed olid muutunud välimuselt „mehhiklasteks" kandes laiaäärseid „sombreerosid". Orkestrijuht Uno Kook, samuti riietatud mehhiklasena, lõi lahti avamänguna tuntud „Amporita Rocca", millele järgnesid „Mexikana", „Granada", „Chiapanecca" (käteplaksutamise valss), „El Relicario", „Carmina" (kontsert valss) ja „Zacateca".

Kõikide üllatuseks jooksis saali pesueht „härg" ja peagi ka julge „toreadoor" toredas härjavõitleja ülikonnas, näidates julgust ja külma verd „härja" kallaletunge pareerides, teenides peoliste tormilise aplausi.

Avavalss orkestrilt täitis tantsupõranda tihedalt ning peagi asus „Estonia" Orkestri asemele V. Gustavsoni orkester ning jalakeerutamine jätkus endise hooga.

Peo ettevalmistamiseks on orkestri juht Uno Kook teinud suure töö nootide kirjutamise ja orkestreerimisega. Esitatud muusikapaladest on kolm pala orkestrile seadnud U. Kook. Peo korraldamisega seoses olevad tööd ja mured lasusid peamiselt esimehe H. Kasenurme, E. Uibopuu ja V. Gustavsoni õlgadel. Pärast pidu hakkab orkestril ettevalmistamine E.V. aastapäeval esinemise vastu.

Bostoni ajaleht

PALJASTAB VÄGIVALDA BALTI RIIKIDES

Kreml kiirustab Balti dissidentide ja vabaduspüüete maha surumiseks

Bostonis kauaselt ilmunud hommikuleht „The Christian Science Monitor" ei ole USA oludes eriti kõrge levikuga (200-tuhat), on aga paljukordselt tähelepandavam ja seda just mõjukais ringkonnist oma asjalike analüüside ning õige informatsiooiga. Kui mitmed suured ja nimekad ameerika ajalehed, eesotsas „N.Y. Times'iga" ei ole Balti riikide küsimusis näidanud oma üldist ja pidevat huvi (mõned aastad tagasi Balti päritoluga üliõpilased ja nende sõbrad BATUN-i ringest ründasid „N.Y. Times'i" seepärast protestiga, blokeerides lehehoone sissekäigud nn. istujatega — mispeale olukord mõneti ja eriti esialgu paranes), siis mainitud Bostonis ilmuv mõjukas katoliiklik ajaleht on Balti riikide küsimusele ja seal asetleidvaile siindmustele, mis seoses kas inimõiguste või poliitilise vabadusvõitlusega suveräänsuse taastamiseks annud üsna laialdast tähelepanu.

Asja ilmus taas Baltikumi ja selle ümbruse kaardiga varustatud neljaveeruline artikkel. Seda on põhjustanud Nõukogude võimudelt alustatud kohtumenetlus eesti tuntud dissidentide, teadusemeeste Mart Niikluse ja Jüri Kukke vastu. Sellega ühenduses antakse põhjalik ülevaade nende mõlema vastu rakendatud vangistamistest, tagakiusamistest ja vintsutusist juba pikema aja jooksul. Selle kaudu on paljastatud ka Nõukogude ebaõiglast ja toorest korda okupeeritud Eestis.

ÜLEVAADE RAHUTUSTEST

Lisaks on toodud samas kirjutises üksikasjalik ülevaade Eestis 1979. ja 1980. a. toimunud tööliste, õppiva noorsoo j.t. rahutustest, mis osalt lehe arvamisel on saanud hoogu Poolas toimunud sündmustest suurema vabaduse nõudmisel. Märgitakse ka Balti apelli 1979. aastast, Nikluse ja Kukke avalikku kirja Brezhnevile ja Kurt Waldheimile — mis ilmus vaba maailma pressis - Afganistani, Moskva olümpiaadi j.m. küsimustes, Tartu eesti nooruse väljaastumisi ja traktoritehase tööliste streiki seal, samuti Tallinnas tuhandete noorte protesti-rongkäike. Lehe seletusel on kommunistlikud võimud tahtnud keemik J. Kukke temast lahtisaamiseks tembeldada vaimuhaigeks, mida aga siiski arstid ei ole aktsepteerinud. Leht märgib, et Kreml on muutmas intensiivsemaks oma võtteid Balti rahvaste tundelise rahvusliku hoiatuse vastu ja et see on Kremli vastus oma purustava programmiga lootustele, mis kerkisid Helsingi Aktist 1975. aastal.

VENELASTE HÄVITUSPROGRAMM

Paar nädalat varem avaldas sama ajaleht hiigelsuure pildi Tallinna vanalinnast, pealkirjastades pikale ülevaatelisele artiklile sõnastuse — Balti rahvad on tõrkjes suutäis vene karule neelata . . . Kogu selle kirjutise kaudu paljastati venelaste hävitusprogrammi okup. Eestis, Lätis ja Leedus ümberrahvustamisel, rahvusliku ja usuelu tagakiusamisel, majutamise ja töökohtade soodustamist sissetungivaile venelastele, reisimise kitsendusi, surveid hariduse ja teaduslikul alal ja palju muud. Samaaegselt märgitakse, et Balti rahvad ise on kultuursed, puhtad ja töökad inimesed, kes nüüd võitlevad meeleheites, et säilitada oma endi kultuuri ja rahvuslikku identsust.

Rahvuskomitee ja mõnede teiste organisatsioonide poolt on organiseeritud M. Nikluse ja J. Kukke küsimuses kontakti võtmisi USA senaatorite, rahvaesindajate ja teistega.

AVO KITTASK EESTI TÕLKEFONDI ESIMEHEKS

Möödunud pühapäeval toimus Eesti Majas Eesti Tõlkefondi aastakoosolek, kus arutusele tulid eesti kirjanduse tõlkmise küsimused võõrkeeltesse.

Koosoleku avas ja juhatas esimees Antoni Truuvert, protokollis Jüri Ramjalg. Esimees mainis, et noor organisatsioon võis oma tegevust alustada lootusiandvalt, algkapitaliga Arved Viirlaiu $2000, millise eeskujule järgnes Ilme Teene (USA), luues Tõlkefondi juurde oma kad. abikaasa Robert Teene nimelise fondi, millele juba mõnedelt teistelt annetusi lisandunud. Ka liikmete värbamisel on ilmnenud poolehoid Tõlkefondle ning aruanne näitab saadud liikmemaksu $530. Koosoleku eel laekus sellele veel lisaks üle 200 dollari. Välja on makstud Martti Rauhala'le tunnustusena $1000, kes seni omal algatusel tõlkinud soome keelde ligi kümme eestikeelset teost ning praegu on käsil uus tõlge. Valik tehtud teoseist inglise keelde tõlkimiseks. Valiku teeb eriline nõukogu dr. Ilse Lehiste, dr. Martin Puhvel jt.

Kirjastusolude kohta Kanadas ja Põhja-Ameerikas rääkis Toivo Kiil, kes juhtivalt on tegev kirjastuste juures. Kirjandusturg siinsel mandril on mitmeti teiseilmelisem kui Euroopas. Siin ilmub palju teoseid (Kanadas näiteks aastas 45.000), mis kergemasisulisemad. Suure reklaami juures on lühiajaline müük, ülejäägid lähevad paberivabriku masinasse ja sealt ajalehepaberiks, et turgu vabastada uutele teostele. Euroopa raamat on tõsisema ilmega, seal ei produtseerita massiliselt ja raamat on pikemat aega turul. Siin on väliskirjanduse protsent väga minimaalne. Ainult mõnede vähemate kirjastuste juures, kus omanikud ja juhid Euroopa päritoluga, on see vähe teisem. Inglise keeles ilmunud teosed on nii laialdaselt jälgitavad valikuks. Seepärast võiks eesti kirjandust enam püüda anda ingliskeelses tõlkes. Edasi kõneleja mainis, et Kanadas on kolm suuremat fondi, kokku aastase eelarvega üle 1 miljoni dollariga, kust jagatakse etniliste keelest tõlgeteks. Teose autor ja tõlkija peavad sel juhul olema Kanada kodanikud või land. immigrants. Need nimetatud kolm fondi jagavad aastas toetusi umbes sajale sooviavaldajale, kaaluv tähtsus on registreeritud või inkorporeeritud orgi sooviavaldusel.

Lähemas töökavas on ulatuslikuma eesti kirjanduse antoloogia koostamine ja tõlke teostamine, milleks võimalikult tahetakse ära kuulata kõigi teadaolevate eesti kirjandusloolaste ettepanekuid ja arvamisi. Töökavas on hankida ja koguda E. Keskarhiivi seal juba olevatele kõik muukeelsed väljaanded ja tõlked eesti kirjandusest.

Edasi vaadati läbi adv. Järvalti poolt koostatud E. Tõlkefondi põhikiri ja volitati juhatust see redigeerida ja esitada inkorporeerimiseks.

Esimeheks Avo Kittask ja liikmeiks (jaotavad ametid) mag. Asta Villman Linnot, dr. Juta Kõvamees Kitching, Toivo Kiil, Laas Leivat, Ilme Teene, Elsa Vellner, Jüri Ramjalg ja Villem Noolandi. Rev.komisjoni R. Antik, E. Silm ja J. Pahapill. Juhatusele tehti ülesandeks püüda registreerida ülemaailmselt kvalifitseeritud tõlkijaid, värvata toetajaid ja kaastöötajaid ülemaailmselt ning otsida võimalusi valitsuste vastavatest fondidest toetuste saamiseks. Enne kõike aga organiseerida oma laialdane liikmeskond ja tugev oma kapital, millest oleneb suuresti välistoetuste saamine.

Üksik proua vajab
SELTSIDAAMI
6 kuuks või kauemaks.
Toit, korter, auto kasutamine ja tasu. Ilus kodu Brantfordi ligidal. — Toronto 763-2318 õhtuti kl. 7 ja 9 vahel.

Eesti Rahvusteater Kanadas jõulu-koosviibimiselt. Istuvad, vasakult: Velli Raag, Anne Tüll, Jaan Lents, Kristina Valter, Rita Sui, Heino Vellner, Helmi Tomband, Merit Marnot, Udo Leppik, Silvi Preem, Lydia Olvet, Rahel Olbrei-Kompus, Harry Mürk, Riina Reinik, Tiina Leppik, Robert Raag, Vally Voitk, Elsa Vellner. Seisavad: Alar Aedma, August Tomband, Urmas Sui, Toomas Marnot, Lembit Ristsoo ja Rudolf Lipp. Foto — S. Preem

„SÄÄRANE MULK" TULEB TORONTOSSE

Eesti Rahvusteater Kanadas pidas jõulukoosviibimise

Teatrirahva jõulupuid peeti vabas Eestis traditsiooniliselt kolmekuningapäeva paiku. Eesti Rahvusteater Kanadas jäi sel aastal siiski veidi hiljaks, kogunedes jõulupuule teatri esimehe Udo ja Tiina Leppiku hubases kodus möödunud laupäeval.

Udo Leppik tervitas teatri liikmeid ja kaastöölisi, avaldades erilist rõõmu kauge külalise teatrisõbra Rahel Olbrei-Kompus'e üle, kelle kodu asub ikka veel Montrealis. Esimees avaldas lootust, et sellised omavahelised kokkutulekud aitavad siduda kõiki näitlejaid, nii uusi kui ka endiseid, üheks suureks lavakunstnike pereks.

Rahel Olbrei kinnitas, et meie ülesandeks paguluses on hoida ja kanda edasi eesti teatrit kõikide raskuste peale vaatamata. Vabas Eestis ei olnud teater mitte ainult lõbustuskohaks, vaid see oli osa meie igapäevasest elust.

Vally Voitk meenutas näitena eesti rahva armastusest meie teatrikunsti vastu, kuis Juhan Liiv Estonia teatrimaja ehitamise aegu Tallinna sattudes, annetas nahkjope oma seljast, kuna tal puudusid võimalused raha andmiseks.

Eesti Rahvusteater Kanadas töö ja plaanide kohta teatas Rudolf Lipp, et sügisel kavatsetud lavastus jäi ära, kuna töökohustused viisid Lipp'ud 5-ks nädalaks Edmontoni. Järgmine lavastus on planeeritud 2. mail St. Lawrence'i teatri ruumidesse, kus kavatsetakse anda samal päeval 2 etendust. Õppimisel on praegu „Säärane mulk, ehk 100 vakka tangusoola". Seda L. Koidula komöödiat mängiti enne ja mängitakse praegugi kodumaal. Selle dramaatiline ülesehitus on mõjuv ja sobiv isegi tänapäeval meie ühiskonda. Prototüübid on head ja lõpuks „saab iga laps oma vitsad". Lavastajaks on Rudolf Lipp, kes mängib ka kaasa. Teisteks osalisteks on Riina Reinik, Rita Sui, Kristina Valter, Jaan Lents, August Tomband ja Heino Vellner.

30. AASTAPÄEV

Selle aasta oktoobris täitub 30 aastat Eesti Rahvusteater Kanadas sünnist. Aastapäeva tähistamise plaanid ei ole veel päris kindlad. Teater on silma peal hoidnud endisel Eatoni saalil. Nagu nüüd kuulda, kavatsetakse seal teha korralik remont ja lootuste kohaselt võiks saal valmis saada 1982. a. jaanuaris. Kui see teoks saab, siis oleks teatri sooviks minna tagasi vanasse tuttavasse Eatoni saali, mis meie teatrikülastajatele on saanud aastakümnete jooksul koduseks ja armsaks. Rudolf Lipp kavatseb juubelitükiks lavastada Shakespeare'i „MacBeth'i", Ants Oras'e tõlkes, mis nõuaks aga paljude raskuste ületamist ja mis seetõttu on ehk rohkem ilus unistus kui kavatsus.

Riina Reinik teatas, et Saksamaal on grupp kaasmaalasi, kes viimases maailmasõjas kaotanud nägemise, saatnud Lipp'udele kirja palvega, saata neile siit helilinte teatri lavastusist ning kontsertidest eesti keeles. Kulude katteks oli kirjaga koos 100 Saksa marka. Teatri poolt lubati saata „Põrgupõhja uus vanapagan", „Onupoeg Bataaviast", „Oleksin laululind" ja „Kapsapea". Roman Toi oli lubanud kohe teele panna helilindi viimasest kirikukontserdist.

-m

EATON'S SALES AGENT
VELI KINNUNEN, 179 Byng Ave. Willowdale, Ont. M2N 4K8
Valige, ostke oma kodus EATONIST: Stereo, TV, video, jääakapid, pliidid, pesumasinad, kuivatajad j.t. elektrimasinad garantiiga „Goods Satisfactory or Money Refunded". ☆ Müük ja tellimiste täitmine väljaspool Ontariot ilma Ontario Sales Tax'ita.
HELISTAGE — TULEN TEIE JUURDE
(416) 221-7694

Kaksikvennad Leo ja Toomas Säägi pakkusid kahel akordionil Pensionäride Klubi koosviibimisel meeldivat ajaviitemuusikat.
Foto — O. Haamer

Pensionärid koosviibimisel

Pensionäride selle aasta esimesele koosviibimisele neljapäeval, 15. jaanuaril oli kogunenud rohkesti klubi liikmeid. E. Loosbergi avasõna ja pastor E. Pähn'a lühikesele palvusele järgnesid klubi Naiskoori poolt E. Tobrelutsu juhatusel: A. Topmani — Rändajad, Eesti rahvalaul — „Tähekene" Aino Laanepiga soolo osas, „Koduigatsuslaul" ja J. Zeigeri loodud viisil, B. Kangro sõnadega: „Laul L. Koidula mälestuseks". Kahte viimast saatis E. Liigand klaveril.

Meeldivaks vahelduseks oli kaksikvendade Leo ja Toomas Säägi meeleolumuusika kahel akordionil esitades kõigile tuntud valsilugusid ja rahvaviise, saades koosviibijate väga tugeva aplausi.

E. Abistamiskomitee juhatuseliige H. Kivi selgitas pikemalt „Ehatare" küsimust, teatades, et ehitustöödega on alatud ja kava kohaset peaks ehitus valmima selle aasta jõuludeks. Senini on „Ehatare" elanikuks hakkamiseks sisse antud juba 178 soovi-avaldust. Kaks halastajaõe kutsega on avaldanud soovi tulla „Ehatare" teenistusse.

Kauge külalisena oli koosviibijate keskel endine „Estonia Teatri" primadonna Ida Aav-Loo, võttes kaasa tervitusi Stokholmi eesti pensionäridele.

Mõttesild liidab meid ühiseks pereks

K. A. LEHELA FILMIDE ETENDUS EESTI PÄEVADEST

Oma filme näidates Toronto Eesti Maja suures saalis pühapäeval, 18. jaan. teadustaja helifilmis tähendas, et mõttesild liidab meid ühiseks pereks kui vaatame ühiselt filme ülemaailmsetest Eesti Päevadest. Sellel põhimõttel K. A. Lehela oli koostanud ühise filmi ülemaailmsetest Eesti Päevadest Torontos, Baltimores ja Stokholmis. Lisana olid sinna juurde pandud ülesvõtted vaatamisväärsetest kohtadest Oslos ja Kopenhaagenis.

Ülemaailmsetest Eesti Päevadest olid filmitud värvi- ja tegevusrikkamad momendid, nagu võimlejate ja rahvatantsijate esinemised, valgus- ja laulupeod, rongikäigud läbi linna, rahvuslikud meeleavaldused vabaduse nõudmiseks Eestile ja ekomeenilised jumalateenistused. Mööda oli mindud nõupidamistest, konverentsidest ja kongressidest, kus ülemaailma kokkutulnud eesti organisatsioonide esindajad rajasid ühiseid suundi eestluse säilitamiseks ja oma vabadusnõudluse realiseerimiseks. Filmietendus kestis kaks ja pool tundi.

Lühendatuna tunni- või poolteisetunniliseks filmiks, seda dokumentaalfilmi Ülemaailmsetest Eesti Päevadest oleks soovitav vaadata eestlastel Kanada vähemates keskustes ja mujal. Vaadates filmi elavnevad mälestused ja mõttesild liidab meid ühiseks pereks.

N.

„Võitleja" edukas tegevusaasta

Euroopast 1979. a. Kanadasse ületoodud eesti sõjameeste häälekandja „Võitleja" kirjastuse peakoosolekul 17. jaanuaril Eesti Majas selgus, et leht A. Jursi esimees-peatoimetaja, A. J. Kala tegevtoimetamisel ja H. Kivi majandusjuhiks olles on teinud võidukäiku. Esialgne ca $10 000-ne eelarve ületati ligi kolmekordselt, kuna tulud tõusid $28,053.51-le. Eelarveline ülejääk oli $12,979,80.

Üksmeelne koosolek, mida põhikirja järele juhatas esimees A. Jurs, kestis ainult 4 tundi. Nii A. Jursi tegevuse ülevaade kui ka A. J. Kala toimetuse aruanne kviteeriti aplausiga. Tegevus- ja majandusaruanded kinnitati ühe häälel. Kuna seisab ees „Võitleja" inkorporeerimine ka liiduvalitsuse juures, siis moodustati kolmeliikmeline juristide komisjon: A. J. Kala, A. Mägiso ja H. Teder ning esimees A. Jurs, kes põhikirja kavandid koos advokaadiga läbi vaatab.

„Võitleja" juhatusse valiti esimeheks A. Jurs, abiesimeheks A. J. Kala, 1. sekretäriks E. Lindaja, 2. sekretäriks A. Sumberg, laekuriks A. Nõmmik, abilaekuriks E. Salurand ja majandusjuhiks H. Kivi. Asemikjuhatusliikmeiks B. Leeman ja R. Lindeman.

Alalisteks lehe toimetajaiks valiti: A. Jurs (esimees-peatoimetaja), tegevtoimetaja A. J. Kala, toimetaja Saksamaal A. Joonson. Revisjonikomisjoni V. Raiend, R. Moks ja O. Raidlo.

Ligi 500 osanikust oli koosolekul isiklikult ja volitustega esindatud 102 osanikku.

Lätl ärl

Downtown Wools Arts & Crafts

9 Queen St. E. Toronto (Yonge juures) — Tel. 368-5011

Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu, iceland lopi lõng, alpaca, anchor needlepoint lõng, kroy lõng j.t. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, põlmimiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks ja sõlmimiseks (macrame).

SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE KASITOOKS MUSTRIGA ☆ Kanvaa mitmes värvis ☆ SOODSAD HINNAD.

Avatud: esmasp.,—kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9.30—4.

Meie teine äri: 674 Broadview Ave. Tor. — Tel. 469-2005, kell 3—5 p.l.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Thermo akende asendamine. ☆ 5 tollised veerennid kuues värvis. ☆ Räästaaluste katmine.

Keldri akendele: sissemurdmise vastu metallkaitsed.

Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238 kl. 7.30 hom. — 4.30 p.l.

OSSO INVESTMENTS INC.,

10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

Uus töökaitse majateenijatele.

Kehtiv 1. jaanuarist, 1981

Majateenijatele (kokad, majapidajad, lastehoidjad), kes töötavad üle 24 tunni nädalas, on antud uued korraldused nende huvide kaitseks. Need korraldused ei kehti ajutiste lastehoidjate ja seltsidaamide kohta.

TÖÖTASUD

Majateenijad on õigustatud saama
24 dollarit päevas
132 dollarit nädalas
568 dollarit kuus või
3 dollarit tunnis

KORTER JA TOIT

Majateenija pidajad võivad majateenija korteri ja toidu eest nädalas maha arvestada kuni 50 dollarit.

VABA AEG

Majateenijad on õigustatud saama vähemalt 36 tundi järjest vaba aega nädalas, ilma et seda nende palgast maha arvestatakse. Kui nad selle vaba aja kestel töötavad, siis tuleb neid kompenseerida samas ulatuses vaba ajaga või maksta neile vähemalt 3 dollarit tunnis.

IGA-AASTANE PUHKUS

Majateenijad on õigustatud saama vähemalt kaks nädalat puhkust aastas ja vähemalt 4 protsenti aastapalgast puhkuse rahaks.

ÜLDISED PÜHAD

Majateenijad on õigustatud saama aastas seitse maksulist ametlikku püha. Kui majateenija mõne püha ajal töötab, peab ta enne järgmise aasta puhkust saama mõnel teisel ajal väljamaksetud vaba päeva.

Kõik teised koduabilised, kaasaarvatud need, kes töötavad vähem kui 24 tundi nädalas, samuti ajutised lastehoidjad ja seltsidaamid, saavad maksetud selle standardi järele, mida korraldavad töö lõpetamise, raseduse, võrdse palga ja palga väljamaksmise eeskirjad.

Täiendavat informatsiooni on võimalik hankida Employment Standards Branch'ist, Ontario Ministry of Labour, järgmistes linnades:

Toronto
400 University Avenue
M7A 1V2
Tel.: (416) 965-5251

Hamilton
1 West Avenue South
L8N 2R9
Tel.: (416) 527-2951

Kenora
808 Robertson Street
P9N 1X9
Tel.: (807) 468-3128

Kingston
1055 Princess Street
K7L 1H3
Tel.: (613) 542-2853

Kitchener
824 King Street West
N2G 1G1
Tel.: (519) 744-8101

London
205 Oxford Street East
N6A 5G6
Tel.: (519) 439-3231

Ottawa
2197 Riverside Drive
K1H 7X3
Tel.: (613) 523-7530

St. Catharines
205 King Street
L2R 3J5
Tel.: (416) 682-7261

Sault Ste. Marie
390 Bay Street
P6A 1X2
Tel.: (705) 949-3331

Sudbury
199 Larch St.
P3E 5M7
Tel.: (705) 675-4455

Thunder Bay
435 James Street South
P7E 6E3
Tel.: (807) 475-1691

Timmins
273 Third Avenue
P4N 1E2
Tel.: (705) 267-6231

Windsor
500 Ouellette Avenue
N9A 1B3
Tel.: (519) 256-8278

Maksuvaba numbrite leidmiseks kontrollige valitsusasutuste numbreid kohalikus telefoniraamatus.

Ontario valitsus töötab rahva abistamiseks

Ontario

Ontario Ministry of Labour

Employment Standards Branch

Robert G. Elgie, M.D. Minister

William Davis, Premier

Hõimumaalt:

VENE RAKETIPILVED SOOME TAEVAS

Põhja-Soome elanikud nägid 13. dets. imelikku pilve idataevas. See tuletas meelde raketjärelpilve, ja seda see tõesti oligi. Nimelt kusagil Koola poolsaarel oli õhku lastud rakett, mille jäljed siis olid näha ka Soomes, ja mitte sugugi esimest korda, nagu ajalehed kirjutasid. Soome idapiiri läheduses oli peale selle veel nähtud raketi esimese osa mahakukkumine koos uue süttimisega. Oulus, mitu sada kilomeetrit Koolast lõunasse, nähti pilvejälge väga hästi ja see äratas suurt tähelepanu.

Detsembris anti president Kekkosele äsja ilmunud uus Suomenlahti-antoloogia nimega „Purje", mis sisaldab hulga soome, soome-rootsi, eesti ja nõukogude lüürikat. Antoloogiat hakati koostama 1970-ndate aastate algul. Luuletused avaldati nii algkeeles kui ka kolmele võõrkeelde tõlgituna. Toimkonna moodustasid Soomest Kai Laitinen koos Lars Huldeniga ja Eestist kirjanik Vladimir Beekman. Kirjastajaks on „Otava". Soome luuletajatest mainitagu Eino Leino, Lauri Pohjanpää, Aaro Hellaakoski, Rabbe Enckell ja Bo Carpelan, eestlastest Juhan Liiv, Gustav Suits, Betti Alver ning Debora Vaarandi, venelastest väärib tähelepanu Vladimir Majakovski.

☆

Siinsed ajalehed räägivad oma artiklites „välismaalasest" mitte aga „venelasest", kes tabati Sotkamos idapiiril mõni aeg tagasi ja loovutati tagasi itta sellepärast, et tal polevat kaasas olnud dokumente, ega polevat palunud poliitilist varjupaika. Venelane saadeti Soomest ära välismaaseaduse ning põhjamaise passikontrollilepingu seaduste põhjal. Nii vastas siseasjademinister Eino Uusitalo (keskerakond) parlamendis rahvasaadik Jouko Kortesalmi poolt tehtud parlamendiküsimusele, milles taheti teada, mispärast Sotkamos hiljuti tabatud välismaalasele ei antud Helsingi kokkuleppe mõtte kohaselt meie maale asumisluba. Peale selle palus Kortesalmi (maapartei) valitsuselt selget vastust, kuidas selletaolistes asjades meil tulevikus käitutakse — vastust aga ajalehed ei avaldanud.

☆

Sel aastal ekspordivad soome ärid rohkesti kaupu Venemaale. Näiteks firma Asko-Upo Oy viib itta kodumööbleid kokku 33 milj. margaga, Põhja-Soome äri Ernet Oy noorte riideid 2 miljoni marga eest ja Soome ravimite tööstus kirjutas Moskvas alla lepingule, mis hõlmab ravimeid umbes 180 milj. marga väärtuses.

☆

Kolm nädalat kestnud ajalehetoimetajate streik lõppes Soomes kompromissiga. Toimetajatele lubati uue lepingu järgi möödunud detsembrikuu algusest saadik tõsta töötasu 10% ning aprillis veel lisatakse riigi „üldise liini" kohaselt ja peale selle 2% Streikimisel kaotati tasuna umbes 8—10 milj. marka ja kirjastajate kaotused olid umbes 100 miljoni marga raamides.

☆

Soome 63. iseseisvuspäeva puhitseti traditsioonilisel viisil 6. dets. tõrvikrongkäikude, küünlate põletamisega aknalaudadel, sõjaväe paraadide, pärgade panekuga ning medalite saamistega. Kulminatsiooniks oli presidendi lossis korraldatud peod 1800 külalisele, kus oli näha rohkesti soome tippklassi koos välismaa esindajatega. Peremeheks oli muidugi külalistega kätt surunud president U. Kekkonen. Õnnitlustelegramme saabus Soome igast maailmakaarest. Skandinaavia maad koos N. Liiduga jõudsid õnnitleda juba iseseisvuspäeva eelõhtul. USA president Carteri telegrammis öeldi, et lahkuv president loodab riikide vaheliste suhete jatkumist ka tulevikus. Soome esindustes välismaadel korraldati pidusid ja Nõukogude tv esitas 6. dets. tunnilise kava Soome majanduselust, kultuurist ning loodusest. Kaamera viibis Helsingis, Hämeenlinnas ja helilooja Jean Sibeliuse kodumuuseumis. Programmis esinenud ka mõned soome lauljad.

☆

Ainult nädala võrra istus vene vangilaagris Mordva Autonoomses Vabariigis soome 24-aastane autojuht Timo Keränen, kes aasta tagasi detsembris oli süüdi Vene Karjalas, Kostamuse linnas toimunud autoõnnetuses, kus kaks venelannat sai surma. Kohtuistungil ta mõisteti möödunud märtsis kolmeks aastaks vangi ja kohtuotsus viidi täide septembri lõpus, kui talle tuldi järele Kostamuses, kus ta töötas ilma et oleks lubatud kodumaad külastada. Soome välisasjade sekretär Piia Hillo ütles hiljuti ajalehtedele, et Keränen olevat olnud ainult ühe nädala vangilaagris ja pärast seda ta amnesteeriti venelaste poolt. Timo Keränen loovutati Soome suursaatkonna esindajatele 21. novembril ning kodumaale naasis ta sama kuu lõpus. Kas mees jätkab tulevikus oma tööd Kostamuses, pole teada, aga välisministeeriumi poolt on asjale lõplik punkt pandud.

Euroopa kogemustega rätsep õmbleb meestele ja naistele

ÜLIKONNAD — KOSTÜÜMID — MANTLID

kvaliteet materjalid

OLD MILL TAILORS

7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) **Toronto, Ont. M6S 4E4**

Tel. 416/769-9535

Rudi H. Schneider

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

MALE

Toronto Eesti Maleklubi jõulukuu maleõhtule ilmus pühade eelsete toimetuste peale vaatamata kümmekond maletajat. Eriti meeldiv oli näha kolme noormaletajat (E. Kalm, A. Loorits, O. Naelapea), kes tulid vanemate meestega „jõudu" proovima.

Samal õhtul peetud kiirmale turniiri (2x10 min.) võitis ülekaalukalt A. Kõresaar 6 punktiga kaotades ainult ühe mängu. Teist ja kolmandat kohta jagasid (5 punktiga mõlemal maletajal) Peeter Smeelen ja Jaak Järve. Turniiri organiseeris L. Joselin kaasa mängimata. Peale eelpool mainitute olid kohal veel A. Mustel (Maleklubi esimees), V. Puna, E. Talve ja E. Sarnak.

Klubil on Toronto Eesti Majas ruumid kinni pandud järgmisteks mängudeks 29. jaanuaril ja 26. veebruaril algusega kell 7.30 õhtul. Klubi juhatus palub kõiki malehuvilisi kaasa teha klubi mängu taseme tõstmiseks ja ka üüri tasumiseks on vaja rohkem mängijaid.

Aeg

Vaipade ja mööbli PUHASTUS

auruga (steamcleaning)

Helistada ERIK LOKBIK

tel. 447-9834

Suur veok kolimiseks

J. KRULL

JA

WILCOX LAKE SAUNA

PEREKONNA SAUN

464 Sunset Beach Rd., P.O. Box 460

Oak Ridge, Ontario L0G 1P0

Telefon 773-0497

Johan Krulli juhtimisel.

UNUSTAMATA ARMAST

EVALD PAAL'i

sündinud 13. jaanuaril 1908 Tartumaal
surnud 18. jaanuaril 1981 Brantfordis, Kanadas

mälestavad sügavas leinas

ABIKAASA
SUGULASED Kanadas
SUGULASED Ameerikas
SUGULASED Eestis

KODUMAA MULLAS PUHKAB MEIE ARMAS ÕDE

ADEELE TÕRS

neiuna Kreem
* 26. augustil 1905
† 26. novembril 1980

mälestavad
ÕDE Tallinnas
ja VENNAD Torontos

ARMAST EMA

KATTA MARIE ADLER'I

sündinud 28. detsembril 1899
surnud 28. novembril 1980

mälestavad
pojad UNO ja ARE ADLER perekondadega
B. AMAN perekonnaga

Kiri Inglismaalt

EUROOPA EESTLASTE PÄEVAD

COVENTRY („Meie Elu" kaastööliselt) — Eesti rahvusliku liikumise alal on olemas siin saarel nii häid kui ka kurbi sõnumeid. Hüval poolel — 1982. a. toimuvad Leicesteris Euroopa Eestlaste Päevad, mis varem Saksamaal, Münsteris olid tuntud „laulupeo" nime all.

Hiljuti peeti IEU esimees V. Pärtelii juhatusel Leicesteris Eesti Majas koosolek, kus otsustati need pidada 1982. a. 16. juulil. Samuti moodustati selleks ka vastavad toimkonnad. Peatoimkonna esimeheks valiti IEU esimees Väino Pärtel. Teiste toimkondade koosseisud: muusikatoimkond (Ernst Luuk ja Leonhard Veski), rahvatantsu toimkond (Malle Toom ja Aili Estrat), majandustoimkond (juhataja Hugo Kitsing), loterii peakorraldaja — Nelli Vahu, saalide üürimise küsimused — Otto Preem, sõdurite õhtu toimkond (Kalju Toom ja Enn Laasberg), kiriku osas peeti soovitavaks konsulteerida õp. A. E. Aaviksaarega. Tegelaste ja peoliste rinnamärkides asja korraldamise lubas endale võtta IEU esimees ja leida selleks vastavad võimalused. Sellega seoses otsustati välja kuulutada märkide kavandite võistlus, mis avaldatakse „Eesti Hääles".

SUURI METSATEADLANE A. ÕSTRAT

Viimasel ajal „Eesti Hääle" viimasel leheküljel (uuest aastast leht ilmub 2 korda kuus!) on tihti kaasmaalaste surmakuulutused. Surmavikat ei küsi, kas oled noor või vana. Nii suri 8. novembril Bradfordis metsateadlane Aleksis Ostrat 65-a. vanuselt ja Londonis Arno Jaanimägi (sünd. 1933. a. Valgas), kelle puusärk viidi Torontosse perekonna platsile matmiseks. Puusärki panemist toimetas praost J. Taul. A. Jaanimäe vanemad ja õde (T. Pärnsalu) elunevad Kanadas.

Nekroloogis A. Ostrati kohta kirjutab „Eesti Hääl": „Pühendas kodumaal end teaduslikule metsanduse uurimistööle. Kahjuks aga pagulasaastad Inglismaal ei võimaldanud seda jätkata, vaid tuli teha pingutavat ja väsitavat tööd tekstiil-tehases. Sellele vaatamata lühikese ajaga rajas ta omale mugava ning külalislahke kodu ning töötas kaasa pagulasorganisatsioonides. Avaldas rohkelt kirjutusi ja uurimusi kutsealalisel „Metsamees Eksiilis" ja huvialases „Eesti Filatelistis". — Aleksis Ostrat sündis Tartus 16. mail 1916. a. õigusteadlase Mihkel Ostrati pojana. Alg- ja keskhariduse omandamiseks astus samas linnas Hugo Treffneri nimelise õppeasutusse ja lõpetas viimase klassikalise haru cum laude hinnanguga. Kaitseväe sundteenistuse sooritas 2-ses Soomusrongi rügemendis ja astus järgnevalt Tartu Ülikooli Põllumajandus-teaduskonna metsaosakonda. Lõpetas seal kursuse ja omandas diplomeeritud metsateadlase astme 1939. a. samuti cum laude hinnanguga. Pühendas end täielikult akadeemilisele uurimistööle, olles vahenditult juhtimisel prof. A. Mathieseni poolt. Alates 1938. a. oli alul nooremaks, siis vanemaks assistendiks ülikooli metsaosakonna juures, samuti uurimistööjõuks Tartu Ülikooli Kastre-Peravalla õppemetskonnas. Kuni kodumaalt lahkumiseni töötas Loodusvarade Instituudi metsanduslik sektsiooni teadusliku tööjõuna. Kodumaalt lahkus ma' liseerituna Saksamaale.

Sõja lõppemise järel jätkas ta loenguid metsanduse alal Lüti tsoonis Hamburgi D.P. ülikoolis ja Lübecki Eesti metstehnilises koolis. 1947. a. asus Inglismaale värvatuna tööskeemi all ning töötas varsti juba teks-tiiltehases oskustöötajana kangruna. Leivateenistuse kõrval võttis elavalt osa pagulasorganisatsioonide tegevusest ja seltskondlikust elust. Erilise hinnaguga tuleb mainida ta tegevust Bradfordi Ikestatud Rahvaste komitees. Otseselt jäi teda leinama Bradfordis abikaasa Linda (sünd. Kiirats), kellega oli abiellunud 1942. a. ning kodumaal kaks õde perekondadega. Akadeemiliselt Aleksis Ostrat kuulus üliõpilasena ja vilistlasena EÜS Liivika perre."

Muide, A. Ostrati hobideks oli vanade müntide ja postmarkide kogumine ning fotograafia, milliseid harrastusi võttis ta teadusmehele omase põhjalikkusega.

C. R. JAKOBSON INIMESENA

Meie vanem generatsioon sai oma alghariduse ja lugemiskunsti osaliselt C. R. Jakobsoni „lugemisraamatute" kaasabil, mis oli oma aja trükitehnika juures küllaltki huvitavalt koostatud. Carl Robert Jakobson suri varakult (1841—1882). Ta on läinud eesti ajalukku rahvusliku ärkamisaja (1860—1890) ühe suurkujuna. Sel aastal möödub 140 aastat C. R. Jakobsoni sünnist. — Kodumaine „talumuuseumi teadusliku nõukogu" esimees prof. Jüri Kuumal on võtnud „Sirp ja Vasaras" sõna teemal „Kurgja talumuuseumi restaureerimisest". Selle pika artikli ühest osast selgub C. R. Jakobson inimesena: „Kujuka pildi C. R. Jakobsoni tegutsemise kohta Kurgjal annab tema õemees J. Johanson-Pärna oma mälestustes („Kuulus Eesti rahva hariduse töötaja Carl Robert Jakobson". Tln. 1891), milles ta kirjutab: „Oma koduses elus oli Jakobson kõikide vastu sõbralik ja lahke, iialgi ei näinud teda pahaselt või viha tujus olema. Enese peale ei kulutanud palju, vaid käis kodus koguni vaeseis riietes. Tubakat ei suitsetanud, niisama ei tarvitanud ta sugugi joovastavaid jookisid, harva tuli seda ette, kus ta sõprade seltsis ja tõttu mõne tilga õlut ehk marjaveini võttis. Kõige õnnelikumana tundis ta ennast, kui kodus omaksete ja külaliste keskel lõbusat ja mõistlikku juttu võis vesta. Peale isamaaliste tööde leidis Jakobson veel aega ka siin kodus lillepeenarde ja kodulindude eest hoolitseda. Tal oli Kurgjal terved hulgad mitmesuguseid seltsisi hanesid, parte, kanu, kalkuneid, tuvisid ja Jumal teab, mis veel kõike, ka kurg ja metskitski ei puudunud. Siin oleksime kord pidanud Jakobsoni nägema, kus ta rõõmsasti südamlikult naerdes üle õue sammub, tervest lindude riigist pealaest jalatallani ümber piiratud, kes temaga nii ära harjunud, et tema pea ja õlgade peale lendasid, ennast kinni lasksivat võtta, ehk jälle teda oma lillepeenarde juures, neid istutamas, või veel omas teaduslikult sisse seatud mesipuu aias tundide kaupa istumas ja nende eluviisi vaatlemas."

Henno Jänes oma kirjandusajaloos („Ülevaade Eesti kirjandusest". Helsingi 1950) mainib: „Jakobson oli eesti ärkamisaja suurim poliitik, kes haruldase sihiselguse, tahtekindluse ja julgusega taotles rahva vabastamist mõisnike majandusliku ja poliitilise võimu alt. Ta rajas eesti aktiivse ajakirjanduse ja väärtusliku koolikirjanduse Kuid kõige muu kõrval on ta tegutsenud ka ilukirjanikuna."

ARTO

OOTAMATA IGAVIKKU LAHKUNUD ARMAST

JUTA PÜRGE'T

neiuna Nyman
surnud 18. detsembril 1980 Stokholmis

mälestavad leinas

AIKI VANE
ENN ja INGE JÄRVEL
WILLEM ja HELVI NOOLANDI
JAANUS ja ERNA ÜLAVERE

ARMAST

SAIDE EERO'T

mälestavad leinas

TOOMAS METSALA perekonnaga
MART MÄGI perekonnaga
HERBERT MÄND abikaasaga
KONSA LEEMETS
GEORGE TERES
AADO PIRNSALU abikaasaga
HUGO VALTER perekonnaga

ARMAST KOOLIÕDE

SAIDE EERO'T

neiuna Letner

mälestavad vaikses leinas
ENDISE E. LENDERI
TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI
VILISTLASED ja ÕPILASED

ARMAST

SAIDE EERO'T

mälestavad leinas

MEETA TERTS
ELLEN LAINEVOOL
HELVI EHRSTEIN
VICK RENOLD
MAIRE ja JÜRI LAINEVOOL lastega
IMBI ja REIN LAINEVOOL lastega

Meie hulgast lahkunud mereväe vanemleitnant

PEETER KASEORU

mälestab leinas

NIKOLAI VALGE, sen. abikaasaga

Liiga vara lahkus meie armas klassiõde ja sõber

SAIDE EERO

neiuna Letner

mälestavad leinas
LIA abikaasaga
MARET abikaasaga

ARMAST KAASVÕITLEJAT

vanemleitnant

PEETER KASEORU

mälestab

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

KALLIST HEAD SÕPRA

SAIDE EERO'T

sünd. Letner

mälestavad kurbuses

Õnnis on see
kes sureb Issandas,
sest tema pärib taevariigi.

ASTA abikaasaga
ja TIINA

LUGUPEETUD KOONDISE LIIGET

PEETER KASEORU'T

mälestab leinas

EESTI KAUBALAEVASTIKU JUHTKONNA
KOONDIS Torontos

KALLIST

EVALD PAAL'I

leinavad
ÕDE Eestis
ÕEPOEG Kanadas perekondadega

Laske isoleerida oma maja $30.00 eest „The Canadian Home Insulation Program'i" alusel — C.H.I.P.

Edmonds INSULATION Ltd. AND COMPANY LIMITED We Dare to Care Since 1949

Asjatundlik isoleerimine klaasvilla puhumisega.

Pööningu ventilaatorid.

Esindaja Torontos: ENN LIGE, tel. 425-0839

LAHKUS MEIE ARMAS HEA SÕBER

EVALD PAAL

leinavad kurbuses

DAGMAR JA EERIK KOKKER

RASKE HAIGUSE JÄREL LAHKUS MEIE ARMAS VEND, MEHEVEND, ONU JA VANAONU

PEETER KASEORU

sündinud 3. septembril 1907 Tarvastus
surnud 14. jaanuaril 1981 Torontos

leinavad

õde ERIKA LIPP perega USA-s
EMILIE PÄRN
KAAREL perega
HILJA perega

MEIE KESKELT LAHKUS

ADOLF BRUNO LUKIS

55 aastat vana
sündinud Roodovas
surnud Thunder Bays

mälestavad

ILMAR ja MAIE KASE
AIN ja VELDA KURM
LEO ja ELSA LIBISEJA
RICHARD ja MAIJU SOKK
ÜLO ja SALLY VARBLANE
VELLO AVASALU
OSKAR LIBLE
LEMBIT LIIGVALD
EDGAR PÕLTSAMAA
HANS RAADIK
KALJU ÕUN

KAUAAEGSET PEREKONNA SÕPRA

KARL MÖLDER'IT

mälestavad leinas

AUGUST ja LEILY SAMLER
INDREK TAMBRE perekonnaga
MADIS TAMBRE abikaasaga
AUGUST KURLEY

OMA ARMAST KÕRGEMA SÕJAKOOLI KAASLAST

mereväe vanemleitnant

PEETER KASEORU'T

sündinud 3. septembril 1907 Eestis
surnud 14. jaanuaril 1980 Kanadas

mälestavad kurbuses

AUGUST TOMANDER abikaasaga
AUGUST NÕMMIK abikaasaga
VOLDEMAR SAARNI abikaasaga
FERDINAND VÕSU abikaasaga

OMA LUGUPEETUD VILISTLAST, AJALOOLAST

MAG.PHIL. **AUGUSTIN MIKS'I**

surnud 24. detsembril 1980 Thunder Bay's, Ontario

mälestab sügavas leinas

E.Ü.S. VELJESTO

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA JA KAASVILISTLAST

ANDRES JOASALU

mälestab leinas

OTTO JÜRGENS abikaasaga

V-LEITNANT

PEETER KASEORU

mälestab
EESTI OHVITSERIDE
KOGU KANADAS

ARMAST

MARIE KIVI

mälestavad leinas

LINDA ja ELMAR lastega

SURMA LÄBI LAHKUS KAASVÕITLEJA

PEETER KASEORU

mälestavad

VILLEM EGLON abikaasaga
HANS PENT abikaasaga
JUHAN TAMMKÕRV abikaasaga
RAID VÄIKEMÄE abikaasaga

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

317 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 25. jaanuaril kell 11 hommikul. Solist Margit Viia. Organist Inga Korjus. Teenib õp. Oskar Puhm.

Pühapäeval, 1. veebruaril kell 11 hommikul PÜHAPÄEVAKOOLI 32. AASTAPÄEV. Laulab pühapäevakooli koor Margit Viia juhatusel. Organist Inga Korjus. Teenib õp. Oskar Puhm. Leerieelsed. PIIBLITUND kell 10 hom.

Leerinoorte vanemateõhtu JUMALATEENISTUS küünlavalgel kell 6 õ. Muusikalisi ettekandeid. Martin Kiik, Linda Kolli ja leerinoorte lauluansambel. Organist Inga Korjus. Teenib õp. Oskar Puhm. Hiljem pidulik koosviibimine kavaga koos leerilaste vanematega. Kõneleb dr. Raimond Pahapill.

ÕPETAJA KONETUNNID: teisipäeviti ja neljapäeviti kell 6—8 õhtul.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS

20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 25. jaanuaril kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: Heino Sepp ja jutl. E. Saraoja. Lauluettekandeid naiskoorilt.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
983 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL

Pühapäeval, 25. jaanuaril kell 10.15 hom. PÜHAPÄEVAKOOL. Kell. 11 hom. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad H. Eller ja V. Krabi. Noortekoor. Juhatab C. H. Kipper. Kell 6 õ. KUULUTUSKOOSOLEK. Kõnelevad K. Raid ja J. Puusaag Vokaalduett J. ja K. Medri.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 25. jaanuaril JUMALATEENISTUS kell 4 pl.

Pühapäeval, 1. veebruaril JUMALATEENISTUS kell 11 hom. Kohe pärast jumalateenistust KOGUDUSE TÄISKOGU KOOSOLEK. Kõik koguduse täisõiguslikud liikmed on palutud sellest osa võtma.

Pühapäeval, 1. veebruaril INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS kell 1 päeval.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—9 õ. kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,
45 Davenport Rd.
Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #50
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8179

Laupäeval, 24. jaanuaril kell 6 õ. KOGUDUSE AASTAPEAKOOSOLEK.

Pühapäeval, 25. jaanuaril kell 1.15 pl. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile. Kell 2 pl. JUMALATEENITUS. Kõneleb Allan Laur. Duett Ingrid ja Evert Söderholm.

Teisipäeval, 27. jaanuaril kell 7 õ. PALVEÕHTU.

TARTUS AVASTATI IMMANUEL KANTI SURIMASK

STOKHOLM (EPL) — Tartu Ülikooli raamatukogust on leitud kuulsa filosoofi Immanuel Kanti surimask, mis on arvatavasti ainus olemasolev. Mask on nüüd paksu klaasvitriini vaatamiseks välja pandud.

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD

„Insurance"

1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Eesti arst valvekorras

24. ja 25. jaanuaril
dr. M. Leesment 481-6834

31. jaanuaril ja 1. veebruaril
dr. H. Tari 922-3824

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

H K INSURANCE AGENCY LTD
23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused ja testamendi-päranduse on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.
EESTI MAJA, 958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
Willowdale
221-1159
(Sheppardi lähedal)

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalvo

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190 • Lic. E1044

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse — 1 a. $36.00, 6 k. $18.50, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

LEENA KAI ROSENBERG

Sündinud 1959. a. Torontos. Keskhariduse omandanud Victoria Park Secondary School'is. Lõpetanud Ryerson Polytechnical Institute'i raamatukogunduse kursuse 1980. a. kevadel. Töötab nüüd omal alal arstiteaduse raamatukogus St. Michael'i haiglas.

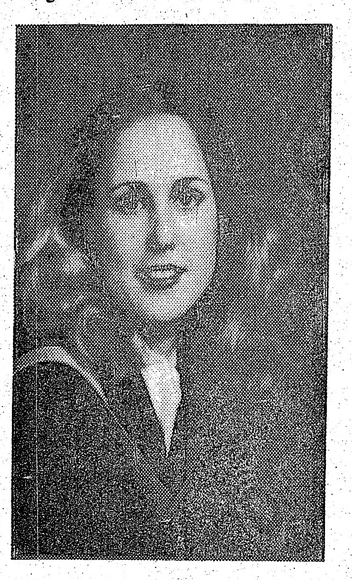

VIVIAN KAY SEPP

Sündinud 1957. a. Torontos. Keskhariduse omandanud Lawrence Park Collegiate Institute'is. Lõpetas Guelphi Ülikooli 1980. a. kevadel BSc. kraadiga mikrobioloogia alal. Akadeemiliselt kuulub Korp! Amicitia'sse.

ANA TAMPÕLD

Sündinud Torontos 20. juulil 1952. a. Lõpetanud Don Mills Collegiate Institute'i ja Neuchatel Junior College'i Šveitsis. 1977. aastal lõpetas University of Toronto Bachelor of Arts (Honours History). Lõpetas sama ülikooli 1980. a. kevadel Master of Library Science kraadiga (Honours) Beta Phi Mu aunimetusega. Töötab omal alal Nova Scotia pangas. Akadeemiliselt kuulub Korp! Amicitia'sse.

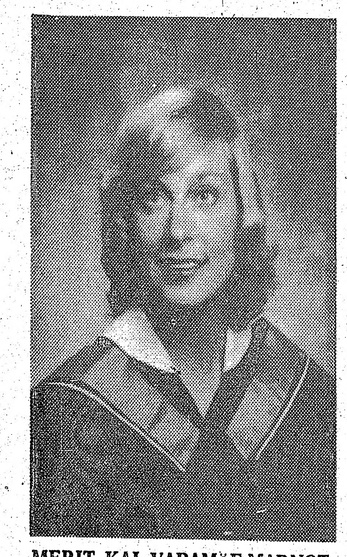

MERIT KAI VABAMÄE-MARNOT

Sündinud 1955. aastal Torontos. Keskhariduse omandanud Downsview Secondary School'is. Lõpetas University of Waterloo 1979. aastal, saavutades Bachelor of Science kraadi, 1980. a. kevadel lõpetas University of Toronto Bachelor of Education kraadiga (Science ja Computer Science alal). Jätkab õpinguid Toronto Ülikooli hambaarsti teaduskonnas. Akadeemiliselt kuulub Korp! Amicitia'sse.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

- Mis on teie maja väärtus?
- Helistage meile! Meie anname teile tänase turuhinna.
- Meie müüme MLS kaudu või eksklusiivselt.

HEINO PÄRNSALU
Real Estate Broker
469-5118
LINDEN REAL ESTATE LTD.
1014 Queen St. E. (sissekäik 8 Boston Ave.) Toronto, Ont. M2M 2T9
— 21 a. kogemusi kinnisvarade vahendamisel —

Mälestades Ilma Koch-Anyast

Meie oleme kui põlevad küünlad. Mõned meist põlevad aeglaselt, väikese leegiga. Teised põlevad kiiremini ja suure leegiga. Möödunud jõulude küünalde põlemisel kustus 23. dets. Torontos üks kiiresti ja suure leegiga põlevaid küünlaid.

Ilma Koch-Anyase eluküünal kustus tema pika kurja haiguse järele. Ei ole vist juhuslik, et Ilma Kochi eksliibrisel, mis on kujundatud tema isa, kunstnik Erno Kochi poolt, on suure leegiga põlev küünal, mis on Ilma elu ja isiksuse vaimseks portreeks.

Ilma sündis 1930. a. Tartus ungari-eesti kunstniku E. Kochi perekonnas. Eesti saatuse raskete aastate eel, 1940 asus perekond Ungarisse, kus pidi uuesti lahkuma idast vallutajate eest Saksamaale — Kempteni. Alguses oldi ungari põgenikelaagris, kus eesti laagrist teada saades, asuti ümber eestlaste keskele. Mitmekordse ümbesrasumise pärast õppis Ilma nii eesti, ungari kui ka saksa koolides.

Kanadasse ümberasununa peatus Montrealis, kuni hiljem leidis alalise kodukoha Torontos. Noore tulihingelise estlannana võttis osa eesti seltskondlikust tegevusest, olles Balti naisorganisatsioonis tegev, juhatuses ja esinaisena. Peale mõningaid aastaid tõmbus eemale aktiivsest tegevusest, et pühenduda perekonnale ja kutsetegevusele. Ilma oli pikemat aega hambaarsti õena ja assistendina tegev.

Tundes erilist huvi kunsti ja kunstialalise tegevuse vastu, olles selle ala õpingute keskel Toronto Ülikooli ja Ontario Kunstikooli juures, näeme teda alalise külastajana kunsti galeriides ja kunstiloengutel.

Kolme aasta eest rakendus Ilma Eesti Kunstide Keskuse ideele, aitab kaasa kunstinäituste korraldamisele, võttis osa EKK 1979 aasta esindajatega Albertasse sõidust sealsete eestlaste külastamiseks ja Edmontonis korraldatud „Heritage päevadest".

EKK peakoosolek valis Ilma kunstikogu korraldajaks-kuraatoriks 1979. a. peakoosolekul.

Mäletame tema ausat iseloomu, väga abivalmis ja aktiivset kaasaaitajat ning ideelist võitlejat eesti kunsti säilitamiseks. Tema algatatud ja organiseeritud üritused olid läbimõeldud ja väga elulised. Järgmisena ette nähtud, oma isa Erno Kochi mälestusnäituse, loodab EKK koos tema laste ja sugulastega väärikalt läbi viia. Sinu eeskuju aidaku meid jätkata kõike, mis jäi pooleli.

Küünal põles heleda leegiga lühidalt ja kustus.

Mäletame Sind alati. Sinu sõprade ja kaaslaste soovil, puhka rahus!

EMIL EERME

KUHU MINNA?

☆ Laup., 24. jaan. Toronto Eesti Võitlejate Ühingu 28. aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 25. jaan. „Talihari '81" Eesti Majas algusega kl. 3 p.l.

☆ Reedel, 30. jaan. Soireé Monte Carlos Tartu College'is.

☆ Laup., 31. jaan. Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoori ja Hamiltoni Helletajate pop-kontsert First Place auditooriumis, 350 King St. E., algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 1. veebruaril Marie Under'i mälestus kontsert-aktus Eesti Majas algusega kl. 3 p.l.

☆ Laup., 7. veebr. Saarlaste Ühingu 25-da aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 6 õ.

☆ Laup., 7. märtsil TERR „Kungla" esitab „Kodumets ja kaugęd rannad" Seneca College'i aulas algusega kl. 7 õ.

☆ Pühap., 8. veebr. pianist Michael Nymonds'i kontsert Royal Conservatory of Music saalis, algusega kl. 4 õ.

SPORT

Eestlaste erakordne edu Muskoka loppetil

Rekordiliselt külma ilmaga (temp. hommikul —38°C) pühapäeval, 11. jaan. toimunud järjekorras 12-ndal Muskoka loppetil tuli teatavasti kolm eestlast esimese kuue hulka! Pealegi lõpetasid nad raske võistluse ilma suurema külmumiseta.

Esialgsed 35 km tagajärjed:

Eliit: 1) Robert Vellend 2 t. 13 min. 42 sek., 5) Martin Vellend 2.19.58, 6) Allan Mägi 2.22.47, 18) Mihkel Vasila 2.39.33.

20 a. ja nooremad: 3) Mehis Kivilo 2.49.09, 9) Michael Sadul 3.25.36, Raavo Lainevool 3.54.30.

45 a. ja vanemad: Theo Vellend 3.56.49, Rein Lainevool 4.18.34.

Mitmed eestlased lõpetasid veel 12 km mini-loppeti. Avaldame täpsed tagajärjed hiljem kui need on tabuleeritud.

☆

Muskoka loppetile eelneval laupäeval oli Robert Vellend samuti võidukas. Ta võitis 10 km-s kolmekordset Muskoka loppeti võitjat Reijo Puirast rohkem kui ühe minutiga: Robert 35 min. 13 sek., Puiras 36.38. Samas tuli noorte meeste klassis Allan Mägi teiseks ajaga 38.19 ja Uno Limit vanemate meeste klassis kolmandaks.

Balti suusatamisvõistlused 7. ja 8. märtsil

Balti spordijuhtide koosolekul Torontos 13. jaan. 10-e isiku osavõtul arutati tähtsaid küsimusi ja tehti otsusi Balti spordi tuleviku suhtes. Arutati ka eelmist võrkpallivõistlust 29. nov. Scarboro College'is ESS „Kalevi" korraldusel, kus lätlased võitsid meeste klassis, eestlased jäid napilt teiseks, leedulased võitsid meeste, poiste ja naiste klassides, tulles siia Chicagost. Eesti poisid jäid kolmandaks, naised kolmandaks ning tüdrukud neljandaks. Kuldmedalid said I-sele kohale tulijad. Korraldajaiks olid R. Remmel, V. Novek, T. Ilves j.t. „Kalevist".

Järgmseks suuremaks üritueks on 7. ja 8. märtsil mäe- ja murdmaasuusavõistlused, kus korraldajad on leedulased ja eestlased. Koht Moonstone suusamäed. Lähem informatsioon Arvu Oiling, E.S.S. Kalev.

Ujumisvõistlused jäävad kevadele, 17. mail Baltimores, kus toimuvad ka leedu käsipallivõistlused.

Toronto Akadeemiliste korp.-ide vahelised võrkpallivõistlused peetakse sel aastal 31. jaanuaril kl. 1 p.l. Scarboro College'i võimlates, mis igal aastal on tõmmanud hulk eesti noorust kohale. Korraldajaks on korp. Frat. Estica Tiit Romet'i ja Carl Pahapill'i abiga. Võistlus näib kujunevat eriti konkurentsitihedaks Rotalia, Vironia ja Frat. Estica vahel.

„Free Olympiad'i" tahetakse korrata igal olümpiamängude aastal. 1984 on korraldus lätlaste käes J. Vilmanis'e juhtimisel Torontos, mille eeltöid on juba alustatud.

Kevadel 1981 tahetakse läbi viia E.S.S. Kalevi 30-e aasta juubeliaktus kõne ja referaadiga, milleks eeltööd on alanud. Hiljuti möödus E.S.S. Kalevil 80-nes tegevusaasta üldse, mida tähistati kodumaal.

M.K.

PAUL'S GARAGE
(endine Baltic)
463-9505
125 BLAKE ST., TORONTO
(Danforth'ist lõuna poole, Pape ja Jones'i vahel, ära keerata Strathcona Ave.)
AUTO MOOTORITÖÖ JA KERE PARANDUSED

„Pensionäride abistaja" abistas röövleid

New Yorgi ajalehed toovad ära politsei iseloomustuse kallaletungi ohvriks langenud 67-aastasest eestlannast kui tublist võitlejast, kes hakkas vastu röövlitele kuni talle tulistati rindu.

Nagu juba eelmises lehes kirjeldasime, tungis kolm röövlit Bronx'is üksikuna eluneva Alice Antoni korteri. Ta avas neile ukse, kuna tundis varemalt samas majas elunenud 22-aastast neidu, kes töötas ühe firma juures pensionäride abistajana. Neiu ise kadus kiiresti, aga tema kaks kaaslast hakkasid nõudma raha ja puistasid korteri segi. Kui Alice Anton neid takistas, peksis teda üks röövel ja lõpuks tulistas.

Pauk kuulnud naabrid kutsusid politsei. Hiljem vahistati „pensionäride abistaja" ja kaks tema kaaslast — 17-aastane neiu ja 26-aastane mees. Samuti vahistati kolm tema kaaslast ühest korterist põgenemisel. Neil oli mitu tulirelva ja narkootilisi aineid.

Alice Anton oli veel meelemärkusel kui politsei kohale jõudis ja ta viidi haiglasse. Ta on lesk. Tütar on abielus dr. Arkadius Tamme pojaga ja poeg on arhitekt New Yorgis.

FLORIDA MULJEID

Aastaid on Florida olnud Kanada ja põhja USA eestlastele talviseks soojenduskohaks kui kodus lumi ja tuisk teid sulgevad ja rahvast tubadesse surub. Vanasti oli ka Miami Eesti Ühingu seltsimaja loomulikuks peopaigaks, et üle mandri kaaseestlasi kohata Mitte enam nüüd.

Floridas on nüüd kolm eestlaste asundust — põhja-läänekaldal, Miamis ja umbes 30 km põhja pool Fort Lauderdale'is. Miami—Fort Lauderdale'i eestlastele ei oleks tõenäoliselt vaja lühikese vahemaa tõttu kahte seltsi. Uue seltsi asutamise Fort Lauderdale'i põhjustas kuuldavasti Miami seltsimaja asukoht. TV andis jõulupajal ülevaate sellest ümbrusest, kusjuures mainiti ka, et 1980. aastal mõrvati seal 25 inimest. Ka eestlastele on seal kallale tuldud. Sellepärast ei teadnud eestlased nüüd ka kuhu uut aastat vastu võtma minna.

☆

Meenub kavas olnud „Tallinna" kondomiiniumi projekt aastaid viis tagasi. Otsiti süstemaatiliselt valmis või pooleliolevat ehitust eestlaste maja jaoks. Kui sobivat ei leitud, tehti plaanid 87 korterilise kondomiiniumi ehitamiseks Pompano Beachi. Maja oleks ehitanud maad omav Ameerika ehituskompanii tingimusel, et vähemalt pooled korterid oleksid müüdud ja väikene sissemaks tehtud eestlaste enese valduses oleva selleks loodud Tallinn Inc. pangaarvele. See raha oleks edasi antud ehitajale alles siis kui maja sissekolimiseks valmis. Pikk korteriostjate nimekiri aga kahanes kui sissemaksust tehti juttu. „Tallinna" unelm purunes.

Kinnisvarade hinnad Floridas on nüüd mitmekordistunud. Kapital Saksamaalt, Kanadast ja teistest maadest on ajanud hinnad kõrgeks ning ka Ameerika oma rikastest pole puudus. Rannast kaugemale on siiski ka uusi eestlasi oma maju või kondomiiniume ostnud. Nende arvates on elu Floridas ikkagi odavam kui näiteks New Yorgis. Sissemurde kardetakse igal pool. Sellepärast eelistatakse elada ühiselamutes, kuhu varastel raskem sisse pääseda ja mida ka kergem välja üürida. See ei ole aga päris kohane eestlasele, kes rohkem oma isiklikust majast ja aiast lugu peavad.

T.

EESTLASI MARKIDEL

Filateelia alalt teame, et kuni 1952 pole eestlasi kunagi kujutatud võõraste riikide postmarkidel. Alles siis ilmus ühe jaapani spordiseeria kirjamargil meie kuldmedalimehe Kristjan Palusalu pilt matshis saksa maadleja Hornfischeriga.

Mark on trükitud pruunis värvitoonis ja kujutise algkujuks on nähtavasti võetud matsh Berliini olümpiamängudel 1936.

Möödunud aastal on ka N. Liidus käibele lastud 4-kopikaline mark, millel on ära toodud eesti tuntud rahvakunstniku, tenor Georg Otsa portree. Mark on must-valges ja üsna nägus, võrreldes paljude teiste N. Liidus väljalastud markidega.

Selgituseks peab juurde lisama, et Eesti Vabariigis kandsid president Pätsi portreed margid 13 mitmesuguses väärtuses ja 1938 olid neljas väärtuses margid Faehlmanni ja Kreutzwaldi portreedega.

EPL

Pedestri Jaan

SHIFOON RÄTIK

Tööl koju jõudes leidis Tarmo esiku laualt kirja:

Armas Tarmo!

Meil Shirleyga tuli mõte minna linna äridesse. Ma loodan küll peagi tagasi olla, aga kirjutan siiski juhuks, kui Sa ometi enne mind koju jõudma peaksid ja oma väikest naisukest eest ei leia.

Sind suudeldes Epp

Tarmo vahetas kingad toasusside vastu, pani oma kuue varna, korjas põrandalt kokku tänase posti ja langetas enese elutoa sohva pehmusesse.

Posti sorimise lõpetanud, ajalehe suured pealkirjad lugenud ja olles parajasti külmutuskapi avatud ukse ees nõu pidamas, millega oma nälga kustutada, tormas sisse Epp rõõmsast erutusest lõkendades ja hakkas õhinal aru andma oma linnaretkest. Ta kirjeldas üksikasjadeni, mida Shirley endale kõik kokku oli ostnud ja lõpetas oma raaporti:

„Ja kõik, mis mina ostsin, on see", ja tõmbas oma käekotist välja sinise shifoonrätiku ise täiest südamest naerdes, nagu oleks ta mingi hirmus naljaka karutükiga hakkama saanud.

Epp oli õnnelik shoppija. Oli ta ostnud palju, rõõmusteles ta oma jahisaagi üle, kui vähe, siis raha säästmise pärast.

„Arva, kui palju ma selle eest maksin", liputas ta rätikut Tarmo silmade ees.

„Kümme dollarit", ropsas see huupi.

See tegi Epule veel rohkem nalja ja kui hinna mõistatamine ülesse- ja allapidi ükskord õnnelikult lõppes, teadis Tarmogi, et rätik, mille esialgne hind oli olnud $4.99, oli erakordsel likvideerimis-väljamüügil pärast mitmekordset hinnaalandust maksnud ainult 69 senti.

„See oli ainuke nii odav ja täpselt seda värvi, mida ma juba kaua olen otsinud", kinnitas Epp ja demonstreeris rätiku kasutamise võimalusi, küll peas, küll kaelas, käerandmel, rinnataskus ja vöö vahel. Järgmisel hommikul pärast Tarmo tööle saatmist hakkas Epp õhinal neid rakendamise võimalusi ära proovima. Aga, oh häda! Vastupidi tema lootustele ei sobinud uue rätiku värv siiski selle bluusi omaga, mille juurde ta oli kaelarätikut otsinud.

Kahju . . . Nii ilus rätik.

Epul ei jäänudki muud üle, kui ühel ilusal päeval linnateekond ette võtta ja omale bluus osta, mis rätikuga harmoneeris. See ost õnnestus tal oivaliselt. Kahjuks pidi ta aga oma meelehärmiks kogema, et ükski ta seelikutest uue bluusiga ei sobinud.

Kahju . . . Nii ilus bluus.

Aga Epul oli õnne. Võttis vaeva, mis võttis, kuid tal läks korda ühest väiksest ärist leida seelik, mis oli nagu loodud tema bluusi juurde.

See õnnelik valik äratas temas uue idee: „Üks sobiv jakk selle seeliku juurde ja mul oleks üks suurepärane kostüüm!"

Kuid tal polnud mõtet oma garderoobist seda otsima hakatagi, sest ta teadis juba ette, et ükski tema jakk poleks selle kombinatsiooni juurde sobinud.

„Kui ma juba mitu nädalat olen vaeva näinud, et mul midagi selga panna oleks, millega ma tõesti rahul olen, siis oleks lausa rumal nüüd poolele teele jäädа", mõlgutas Epp.

Ja jaki leidmine läks üle ootuste hõlpsalt. Pealegi sattus ta odavale väljamüügile, kuigi see aset leidis linna kõige luksuslikumas äris.

Õigustatud uhkusetundega demonstreeris ta oma uut kostüümi Tarmole, kelle pulsi kiirenemist põhjustas rohkem see, mida ta nägi, kui mõte Chargexile.

„Peaksime kuhugi minema selle uue kostüümiga", arvas Epp.

Ostetigi piletid sümfooniakontserdile.

Kontserdini oli veel küll kümmekond päeva aega, kuid Epp ei tahtnud jätta midagi juhuse hooleks. Ta riietus jälle oma uude kostüümi koos kõigi manustega, kuid — oh häda! Oma ahastuseks avastas ta, et ükski ta kübaratest ei sobinud sellega.

Kahju . . . Nii ilus kostüüm.

Õnneks oli veel aega kontserdini ja Epp jõudis omale muretseda kübara, kindad ja käekoti, mis kõik nii omavahel, kui ka kostüümiga võrratult harmoneerisid. Täis sügavat rahuldustunnet hõljus Epp oma unistuste pilvedel.

Päev enne kontserti helistas aga Epp Tarmole töö juurde, et ahastava hääli puistata välja kohutava mure, mis teda juba mitu päeva oli piinanud: „Armsam, meie ei saa kahjuks koos kontserdile minna."

„Miks siis?"

„Ma olen juba mitu päeva vaevelnud selle pärast ja nüüd olen ma lõpuks selgusele jõudnud, et see ei saa teisiti olla."

„Aga miks, ometi?"

„Ma olen juba kokku leppinud Heinoga. Tema tuleb sinu asemel."

„Ma ei mõista."

„Sa tead, kuidas ma sind kõigest südamest armastan", katkestas Epp Tarmo lause, „ja ma oleksin nii väga . . . väga tahtnud minna sinuga koos, kuid . . ."

„Miks me siis ei lähe?" sai Tarmo rahutuks.

„Meie ei saa, armas, kõige parema tahtmise juures ei saa. Ükski sinu ülikondadest ei sobi minu kostüümiga."

Kahju . . . Nii ilus noorik!

VIINAS PALJU KÕRVALAINEID

Viimasel ajal on tähelpanu juhitud asjaolule, et kahjustused, mis seni arvati tulevat viinas, veinis ja õlles leiduvast alkoholist, võivad tegelikult olla põhjustatud neis jookides leiduvatest kõrvalainetest. Näiteks alkoholistide nägemise nõrgenemine või söögitoruvähk.

Viinas leidub muuhulgas metanooli (puupiiritus), mis on ju väga kardetav aine. Viskis on seda 0,1—0,3 grammi liitri kohta, konjakis 0,4—0,5 grammi, valges viinas 0.2 grammi. Metanool põleb aeglasemalt, see võib niimoodi kehasse koguneda.

Peale selle leidub neis jookides veel fenooli ja bensooli. Üks ameerika uurija on põhjaliku analüüsi puhul avastanud, et viin sisaldab u. 30 kõrvalainet, õlu 60 ja vein sadakond.

Veini valmistamisel kasutatakse peale pärmi tihti ka bisulfitit, mis on tervisele kahjulik. Inimene talub päevas 35 milligrammi bisulfiti. Liitris veini on 400 mg bisulfiti. Kes joob päevas pool litrit veini, võib saada kolm korda rohkem seda ainet, kui on lubatud.

EPL

EESTLANE VENETSUEELA ÄRIMAGNAAT

USA esinduslikus majandusajakirjas „Chief Executive" avaldati jutuajamine Venetsueela Caracase „Aco" konglomeraadi presidendi Harry Männil'iga, kes avaldas arvamisi vabakaubanduse kaitseks. Ligi miljardi dollari läbikäiguga „Aco" koosneb 43-st ettevõttest, autode, garaazhide, tööstus- ja põllumajandusmasinate alal. Selles ettevõttes oli teed rajajaks direktoriks II maailmasõja ajal sinna siirdunud E.V. välisministeeriumi nõunik Alb. Tattar ja selles oli tegevuses rida eestlasi, kes nüüd on kõik pensionärid.

Majandusteadlane H. Männil siirdus sinna 1944. a. Soome ja Rootsi kaudu. Ettevõtte ulatust iseloomustab, et selles on tegevuses 17 eksekutiiv- ja asepresidenti. H. Männil, koos abikaasa Masulaga, kes on kohaliku istanduse omaniku tütar, omavad lisaks veel Costa Ricas „Motilonia" nimelise mõisa, milles leidub ka vabaõhu park pre-Columbia-aegsete suurte kivikujude ja altaritega. Nende Caracases asuvas majas leidub indiaanlaste skulptuuride muuseum erakoguna enam kui 2000 eksponaadiga alates a. 950. Männilid on kogu aja olnud tihedas kontaktis USA ja Kanada eestlaskonnaga ja viibisid äsja Torontos Korp. Vironia 80 a. juubelipidustustel.

S.

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"